

NEVENKA PETRIĆ
KAP ROSE NA CVETKU

Biblioteka SAVREMENA POEZIJA

Priredio i napisao predgovor: SRBA MITROVIĆ

NEVENKA PETRIĆ

KAP ROSE NA CVETKU

— izabrane i nove pesme —

DIK Književne novine - ENCIKLOPEDIJA

TEMELJNA I ZRELA PESNICKA REČ NEVENKE PETRIĆ

Objavljivanje tri knjige pesama Nevenke Petrić „Tražih tračak sunca pogledom“ (1993), „Zapis na vetru“ (1994) i „Prolećni akordi“ (1994) predstavlja značajan broj i knjiga i pesama, no to je razumljivo kada znamo da pesnikinja ne piše od juče, a da se za objavljivanje svojih stihova odlučila s mukom. Nevenka Petrić piše celog svog života: učesnica je narodno-oslobodilačkog rata od 1941. godine, potom društveni radnik i doktor nauka, sociolog-istraživač, a izvestan broj godina bila je ekspert Ujedinjenih nacija za pitanja porodice i položaja žene. Čitavo to vreme skupljali su se ispisani stihovi i kada je, početkom 1993. godine, meni poverila tu tajnu, pregledav gomilu rukopisa savetovao sam je da deo toga svakako objavi, najpre ono što je svedočanstvo o prohujalom ratnom vremenu, jer je iščupano iz onog što je subjektivan doživljaj i iskustvo devojke-borca. Smatrao sam da bi i poratni, lirski deo pesama imao svoju vrednost ako bi se domašio individualni izraz i savladao moderniji pesnički jezik što je ostvareno.

Nevenka Petrić jeste pesnik po svom biću i senzibilnosti, jer u autentičnost njenog osećanja i doživljaja nemamo prava da sumnjamo, on je tu u velikom broju njenih pesama.

Pesme Nevenke Petrić trebalo bi podeliti u dve velike skupine. S jedne strane imamo prvu zbirku „Tražih tračak sunca pogledom“, ratne pesme s njihovom neposrednošću doživljaja, ženskom senzibilnošću i otvorenošću za humani aspekt opstan-

ka. Zamah vremena zadržao se još po rubovima ovih stihova. Jezik je svež i izražajan. Tragične slike rata sačuvale su svoju zastrašujuću jednostavnost. Ima tu zanimljivih i vrednih zapisa i svedočenja, većih opisa i skraćanja, ritamski dobro usklađenih sekvenci. Ja bih tu pomenuo neke pesme. To su „San“, „Dete na straži“, „Odmor“ itd. Ima tu, dakle, još dosta zanimljivih pesama i puno zanimljivih svedočanstava sa aspekta individualnog doživljavanja rata. Prepliću se slike strave i smrti, bolesti i patnje s idiličnim slikama prirode i ljudske osećajnosti koja stremlji običnoj svakodnevnoj sreći. Pokreti hiljada ljudi u koloni ranjenika ocrtavaju se kroz bol i muke devojke koja svojom poslednjom snagom vrši ratne dužnosti s uverenošću da je to „njena borba“.

U drugu skupinu ušle bi pesme drugih dveju zbirki „Zapis na vetru“ i „Prolećni akordi“. Njih u svemu određuje kanconijerski duh (odakle vuku poreklo) i lirski štimung koji vlada. Naravno da lirske mekote ima i u prvoj skupini, ali je ona tamo savladana drugačijom vrstom građe. Čini se da je svedeni kanconijer Nevenke Petrić (rađanje ljubavi, ljubavna čežnja, iskušenja i muke, ljubavni nesporazumi i lutanja, ljubavni kapric i stalna postojanost ljubavi) u svojoj osnovi stvaran, iako obeležen apstrakcijom voljenog bića. Ovakav sadržaj skraćenog kanconijera oslobođen je onoga što je u ljubavi fatalno i božansko, pa otud i tajnovito i začarano. Takav bi klasičan pristup verovatno bio neprimeren našem vremenu, no priča je i bez raspusnih ili ironičnih tonova koji bi uneli moderniji duh u stihove. Niti mističan, niti ironičan, kanconijer čuva sredokraću čednih pesama ljubavne čežnje u celini spomenarskog obeležja. Možda bi tvrda jezička obrada pomogla da pesme ostvare nešto od duha moderne poezije, a takvih naznaka recimo ima ovde-onda.

Svakako da je ovim trima zbirdama Nevenka Petrić uspela da iskaže svoje pesničke mogućnosti na najbolji mogući način. Temeljna i zrela pesnička reč sačuvana je kao dokaz da je poezija uvek tamo gde i čovek boravi — u sreći, patnji i prenjgu svoga duhovnog bića.

Srba Mitrović

MOM GRADU

*„ ... sve je bez Tebe ništa — ništa
je s Tobom sve! Vijekovi bi
potamnili, narodi bi podivljali
da visoko ne šija zvijezda Tvoja.”
„Slobodi”, Petar Kočić, 1912.*

BANJA LUCI

Banja Luko, voljeni grade
Volim te najviše,
Kad u proleće cveta behar
I lipa miriše.

Voljeni grade, čemu težih:
Slobodi — nađe se u blatu.
Jer, opet mnogo stradaš
U obnovljenom ratu.

Dugo plakah nad tobom.
Al sad me radost obuze opet,
Danas kad u smiraj dana
Kraj Vrbasa vidim svoje stope.

Banja Luko, voljeni grade
Volim te najviše,
Kad u proleće cveta behar
I lipa prelepo miriše.

*(Pesma nastala na Dan oslobođenja Banja Luke,
22. aprila 1995)*

PESME NAPISAH SRCEM

*„Prodreš li u suštinu stvari,
izbićeš na trag sreće. ”*

Tu Fu (712-770), Kina

PESME MOJI UZLETI

Kad pišem rapsodije —
Pevam po zovu unutarnjem.
Jesenja dijamantska staništa
Pribežišta su mojim snovima.
A za vreme izmaglica zimskih,
Pesmama izlivam tugu.
S prolećnim akordima —
Prijatnim sazvučjem u sebi —
Ja i budna sanjam,
Hitajući da progovorim dušom.
Pesme napisah srcem.
Sa protokom života
Kopni i pevanje moje,
Al uspeću ispevati svoje!
Opet ću se vinut bogu poetskom,
Nebu, suncu i mesecu obesnom.

DETE NA STRAŽI

*„Mama
Nisi me ovom naučila
Ne snalazim se u smrti najbolje
Nema me a kao da ću sad potrčati
Raširi ruke mama
Kao kad sam iz škole dolazio. ”*

Ljubivoje Ršumović

DETE NA STRAŽI

Stojim na straži, nisam snena,
Dok četa spokojno spava meni poverena.
U strahu sam, uznemirena.

Ne plaši me opasnost stvarna —
Nemci, ustaše, četnici, domobrani,
Već tama utvarna.

Ako naiđe fašista ja ću pucati,
Al šta ako se u belom čaršavu
Iznenada neko kao duh pojavi?!

Za pravog vojnika još sam nedorasla.
Umesto da sat na straži stojim,
Kod strogog vodnika sam se snašla.

Za stražu su male, premale godine moje.
Sad sam mnogo češće u patroli.
Jer, u njoj je uvek dvoje, troje.

(Golo Brdo — Borak, januar, 1943.)

RADOJKA

Odlazi lepa Radojka
Prva u redove partizana,
Oprašta se od svojih hrabra devojka,
Svi brinu, ona nasmejana.

Vodi je prkos, Devetnaest joj
je godina. Porodici je ponos.
Za njom — omladina.

Devetnaesti decembar, slava.
Čiča, četrdesetprva.
Majčinim suzama odoleva,
Steže srce da je tuga ne ophrva.

Ne prođe ni tri meseca
Na krilima njenih ideala,
A čarolija života se preseca —
Duša joj nežna odlutala.

„Majko, ne daj da umrem mlada“
Poslednje reči behu njene.
A majka se još nada...
Teške li uspomene!

(Maslovare, 19.12. 1941.)

PESMA ŽIVOTA

Spavah u pojati na slami,
Kraj kace kupusa kisela.
Rano ustadoh. Okolo se galami.
Četa oko vatre zasela.

Komadiće leda nađoh u kosi.
Bluza mokra. Briga je velika.
„Priđi vatri dete, studen sve kosi”,
Reče zamenik komandira.

Januar. Glad. Hladan vetar. Smetovi visoki.
Jele i omorike se savile pod snegom.
Ko još za to mari?! Gazim celac duboki.
Tražih tračak sunca pogledom.

(Petrovo Polje, januar 1943.)

SREBRNI BOROVI

U zasedi smo. Borovi nas štite:
Jedan borac — jedan bor.
Nemci navaljuju da nas unište.
Sviće. Postrojili su se u zbor.

Naša je lozinka „vukovi-orlovi“.
Oni napadaju. Moramo ih odbiti, svakako.
Razmišljam: orlovi smo mi, oni vukovi.
Odlično su naoružani, mi nikako.

Štitimo našu bolnicu i selo.
Samo preko nas mrtvih mogu proći.
Zapucalo je, gromko zagrmelo.
Prítegoh pušku, ubrzo će bliže doći.

Poginu mladi borac Milorad,
Stiže nam kobna vest.
Nešto malo je od mene mladi.
Dečak. Samo trinaest.

Srebrni, stasiti, dostojanstveni borovi!
Obasjani ste suncem, vidim iz prikrajka.
Al ne hajem više za vašu lepotu. Tugujem.
Nema Milorada, hrabrog dečaka.

(Lisina pod Vlašićem, 12.04.1943.)

STREPNIJA

Naša mladost bačena je u kočije!
Pitam se: da li ću se ikad, ako preživim
Moći radovati, moći veseliti,
Da li će se polja ikad zeleniti i cvetati?!
Da li će me sunce slobode obasjati?!

(Položaj, zima, jedne ratne godine)

U ZATVORU

U memljivom smo podrumu, šćućureni u uglu.
Preplašeni. Pretučeni. U grču. Čekamo.
Kroz prozorčić vidimo stražarsku cokulu.
Tata, mama, deca i svi zatvorenici strepimo.

Ulazi stražar s krvavim nožem. Ko je na redu?!
Dok se to pitamo prolaze noći, dani.
Iz zatvora s unučadi pustiše mamu,
A tata s nama i dalje osta. Al bese obmana

Da pustiće nas uskoro. Iznenada započe boj.
Partizani napadaju. Čujemo: „Mi smo s vama!”
Bombe, mitraljeski rafali. Viču: „Pucamo, stoj!”
Delovi Druge proleTERSke stigoše i k nama.

(Maslovare, 26.11.1942.)

TATA

Domaćinski za hranu odreda je brinuo.
Kćeri mu behu u trima četama. S Viktorijom,
Dušankom, Nevenkom i ranjenike je nosio.
Od žuljeva Vamena u ranama.

Kad se u prolazu mimoilaze naše čete
Ponekad naiđe i tata iz štaba odreda.
Kad sretne neko svoje dete
Pruži jabuku il kocku šećera.

Negujući me od tifusa bolesnu
On se razbole, a mene izleče.
Umire. Sahraniše ga u skupnu grobnicu
U proleće, hiljadudevetstočetredesetreće.

(Centralna Bosna, januar — april, 1943)

HATIDŽA

1942. Četnički pučevi.
Krv se ledi u žilama.
Kolju partizane. Ubijaju.
Po kućama. Šumama.

Hatidža beži, glavu spašava.
Povlači se u Ponir. Danima.
Muža Maslu, komesara ubiše.
I nju stiže ista sudbina.

(Povlačenje partizanskih snaga ispred četnika, aprila 1942.)

PRENOS RANJENIKA

Smetovi. Sneg škripi. Noć hladna.
Krećemo sa oko sto ranjenika.
Vrbas reka je velika prepreka.
Nosila nosi po četiri vojnika.

Kad smo sišli niz planinu
Sedamo polako s nosilima pored reke.
Odmaraćemo se samo toliko
Dok splavom hrabro prevoze ranjenike.

Momir, komesar, splavom upravlja.
Reka je smrznuta. Sve se završi srećno,
A smrt je vrebala iz samo jednog pokreta vesla.
Stigosmo zadovoljni u Mrkojić-Grad, rano.

*(Prenos ranjenika Prve proleterske divizije od
Skender-Vakufa do Mrkojić Grada, 8-12. 02. 1943.)*

PAR U KOLONI

Sestra i ja smerno smo nosile „svog“ ranjenika
S dva visoka momka. Mi malene, oni nam par.
Do rata đaci, nenavikle smo na teret,
Al niko to ne primeti. Žurba je, dar-mar.

„Šta ćemo, teško mi je?“— kažem sestri Dušanki.
„Po ramenima imam upaljenih rana.“
„Imam i ja. I ovo je naša borba“, reče.
Stigosmo do cilja posle dve noći i dva dana.

*(Prenos ranjenika Prve proleterske divizije od
Skender-Vakufa do Mrkonjić-Grada, 8-12. 02.1 1943.)*

SOKA

Ležimo na patosu u slami.
Bolnica je u seoskoj brvnari.
Pod jednim ćebetom ja i Soka.
Ona bunca. Ona gori.

Sledećeg jutra budim se.
Znam sa mnom je Soka.
Al strašnog li otkrića, mrtva je.
Vidim Soka sklopila oba oka.

Obuzima me strah, vrištim.
Bojim se, no nikog nema.
Tek predveče odvojiše me od Soke.
Krenusmo. Odanuh na nosilama sama.

(Selo Očauš, Teslić, februar 1943.)

TIFUSARKA

Na nosilima, vratih se iz agonije.
Zimsko nebo osuto zvezdama,
Beskrajno plavo, a drveće pod injem se smeje.
Zaneta sam, obuzeta čudnim željama.

Opčinjena lepotom zaplovih put visina
I nađoh se u plesnoj dvorani
Na balu, sva razdragana,
U zagrljaju mladića, zahvaljujući obmani.

Plešem, igram, iako na nosilama.
Uznesena! A moji drugovi kroz bespuće,
Odolevajući halucinacijama,
Umorni i gladni, posrću od hladnoće.

*(Prenos partizanske bolnice I krajiške brigade od
Očauša do Palivuka, mart 1943.)*

DUŠANKA

Dušanka je skromna devojka, lepa,
Predratni đak, sad učiteljica.
Predano je decu učila.
Šef obaveštajnog centra, a još devojčica.

Grunuli su na njen dvadeseti rođendan.
Mučili je. Dojke joj odsekli,
Silovali. Na kraju preklali.
Mrtvu je u provaliju bacili.

Vest o njenoj smrti sutradan stiže
U bataljon njenim drugovima.
Vojska ćuti, al priroda proplaka,
Dušankinim zadržanim, neisplakanim suzama.

(Kruševo Brdo, pogibija Dušanke Petrić, Čudnić, 4.10.1944.)

PARTIZANSKA KOLONA

Partizanska kolona je moje bitisanje.
Nisam tada pisala, pesme su me nosile.
Prostranstvima sam hitala.
Sa četrnaest godina smerno sam
Umor, hladnoću, glad kao sudbu podnosila.

(Položaj, 1943.)

SAN

Sanjah da si mi ispleo krunu
Od poljskog cveća i deteline,
Četvoroliste.

Razmišljajući o lepom
Na momente sam srećna, ništa ne vene.
Sve oko mene blista.

Da ne sanjam, kako bih živela?!

(Šiprage, juni 1944.)

PARTIZANKA

Partizanka Viktorija pozvana je iz jedinice.
Mora ići po zadatku u porobljenu Banja Luku
U ralje neprijatelja, sa dvoje maloletne dece.
Šta će, mora sprovesti tu opasnu odluku.

Stavila je šešir da liči na damu.
Misli „Šta ako put preseku naši, zaseda?“
Deca se čude šeširu, gledajući mamu.
Njeno srce jest hrabro, al strah nadvlada.

Kad stigoše do cilja u okupiranu Banja Luku,
Mnoge uniforme, razna vojska,
A njeno starije dete stegnu pesnicu, viknu:
„Smrt fašizmu! Ja sam partizanka!“

To ču ustaša. Smrknuto traži
Opasnog „vinovnika“. Gleda levo-desno.
Decu spaži. Jedno je u naručju.
Nakloni se elegantnoj mami elegantno.

SAMA

Zaseda Okružni komitet SKOJ-a.
Pogledam na sat, diskusiji nikad kraja,
A ja, kao i do sada svaki put
Moram sama preći peške daleki put.

Sastanak se, napokon završi.
Direktive su jako stroge.
Na radnom zadatku sutra
Moram biti pre ranog jutra.

Rat bukti na sve strane.
Ja organizujem omladinu.
Rezultat: za sedam dana
Okupim samo sedam mališana.

I dalje jezdim planinama sama.
Ah, ti neodgovorni rukovodioci!
U ovom ratu sama vojujem boj
I sama sa sobom držim stroj.

Kad sretnem fašiste imam tri rešenja:
Pucati, bežati il se sama ubiti.
Al šta ću sa rukovodiocima mojim?!
Birokrate Okružnog komiteta osećam svojim.

Da 1 sam premlada da rat vodim sama?!
Napunila sam celih šesnaest leta,
Pa tako, ponekad, prelazeći svoje duge pruge,
Poneta lepotom, sneno koračam posred duge.

Neka, sve ću to hrabro izdržati.
Ali, bolje je ubrzo poginuti,
Ako ovo samovanje potraje.
Ono me više od života staje.

(Srez Travnik — ratni, avgust 1943 — decembar 1944.)

HRABRI DEČAK VOJISLAV

Celu noć osluškivali su bat vojničkih cokula.
Neprijatelji beže na zapad u dugim kolonama.
Poraženi, ogorčeni, osvetoljubivi, oni nasrcu...

Vojislav je u okruženju. Sam sa svojom hrabrošću.
Odluka je davno doneta. On se dugo pripremao
Da sam sebi presudi u takvom trenutku.

Već tri godine ratuje. Sad šesnaest! Još dečak!
Plava loknava kosa jutros svetli. Sunčev odblesak.
Hrabro uze bombu, nemavši više ni jedan metak.

Kao kap rose na cvetku, život mu bese kratak.
U zadnjem času nesvesno pozva majku...
Al bomba ga raznese. Presudi kobni časak.

(Maslovar, pogibija Vojislava Petrića 30. 05. 1945.)

MAJKA

*„I stara ruka, jedina na svijetu
najtoplija ruka pod zvijezdama tu je
spušta se na zlato, na mrtvoga sina,
da ga još jednom pomiluje. ”*

Branko Ćopić

Neposredno posle bitke tišina je nesnosna.
Svako nešto iščekuje. Većina u četi bdije
Da sazna ishod, al danas je vest nejasna.
I majka Natalija se brižno raspituje.

Vojislav joj poginu, svojim srcem je osetila.
Kršan momak, do rata đak, sad šesnaestogodišnjak.
„Nije ga teško naći" rekoše, „nije igla".
Dok traži sina na poprištu bitke, zbunjuje je tišina.

Još se nada da će ga živa naći, ucveljena majka.
U suton dana, preneražena, na grani gloga
Sa užasom prepozna delić sinovog plavog uvojka.
U pregaču sakupi ostatke raznetog sina svoga.

Velikog momka, avaj, s lakoćom je prenela.
Vihor rata već joj je odneo dva deteta, muža, zeta.
Od očaja za jedinim sinom crna joj kosa posta bela.

Skrhana majka teško je podnosila svoju tugu.
Ozari se na kraju životu, samo jednom:
Svog sina prepozna kao blistavu dugu.

(Autorka je ovu pesmu posvetila svojoj majci)

POLOŽAJ

Sumrak je. Dug čas na položaju.
Vrebamo jedni druge — rat traje.
Svakog trenutka živi se i gine.

Okolo na livadi je cveće.
I, šta drugo nego verovati:
Svakom pripada i malo sreće.

(Šiprage, juni 1944.)

METALNA PTICA

Radilo se na sunčanom brežuljku
Poreci stare osnovne škole,
Toga letnjeg jutra.

Pet članova radnog kružoka.
Među njima i dva predratna đaka.
Ispisuje se neizvesno sutra.

Njoj petnaest godina, njemu sedamnaest.
Kružok spava u hladu kruške posle oskudnog ručka,
Osim njih dvoje.

Tad mašta njihova se razmaha.
Dopisuju se, sto je trava,
A misli se roje, roje.

Opsednuti su lepotom toga dana
I učionicom gde su im stolice dva stara panja,
A sve zbog nekih novih saznanja.

Al iznenada obrt. Metalna ptica banu.
Rasprši se školska idila.
Mitraljazi štekću, bombe padaju. Ima ranjenika.

A ona? U velikom strahu k njemu se privi
I nađe „siguran“ zaklon u naručju
Druga i đaka, sedamnaestogodišnjaka.

(Šiprage, partijsko-politički kurs, 22. juli — 16. avgusta 1943)

POMEŠANA PISMA

Dva pisma upućena su pogrešno.
Nesreća se dogodi i to izađe na svetio dana.
Sve ispade sasvim pobrkano,
A u mom srcu je nemi jauk. Velika rana.

To bese u proleće kad sve bajno cveta,
Kad se život i pod kamenom preno.
Tad se i ja probudih, iako izvan sveta.
Rat je, al nešto je i sneno.

Sad je preda mnom jedno veliko zašto:
Eto, kako napisati u životu prvo pismo?!
Pitaću ga kako je, reći dobro sam i eto to.
Nekako će mu stići, al nije sigurno.

Juče napisah službeni izveštaj komesaru.
Bila sam uzbuđena, pa njemu poslah pismo,
Umesto u brigadu, dragom poznaniku,
Kome ode izveštaj. Sve se pobrkalo!

Komesar javlja: ništa mu nije jasno.
Brinem, iz brigade odgovor nije stigao,
A komesaru novi izveštaj neće stići kasno.
Avaj! Stiže brigadni bilten. On je poginuo.

(Položaj, avgusta 1944.)

PER ASPERA AD ASTRA

Preko trnja do zvezda — često smo dovezali,
U srcu noseć pripadnost velikom pokretu!
To sam osećala kao mali čovek, borac u četi.
I posle, radeći na terenu, u komitetu.

Kad bih svoj životni put ponovo preći morala,
Ni trenutak ne razmišljajući,
Opet bih, ahilejski, ponosno koračala.
Ka slobodi čovekovoj! Hrlači!

(Banja Luka, avgust 1951.)

PARTIZANSKI DORUČAK

Stigli smo u Meksiko Siti
Na svetski skup žena.
Drug koga iz rata znamo

Pozvao nas je da razgledamo
Piramide Sunca i Meseca
I podzemni grad Acteka.

Neobičan ambijent. Sedimo u hladu agave.
Razgovaramo o acteškom caru Montusemi.
Cebe je prostrto preko zelene trave.

I tako, dok on i dalje zanimljivo priča
O Ernanu Kortesu i Dijegu Velaskesu,
Poznatijim između španskih osvajača,

Nas troje starih bosanskih partizana,
Sedeći i dalje u hladu agave,
Prisećamo se naših davnih dana.

Kad nas naš drug ponudi vrućom pogačom
S malo sira, vinom i mladim lukom,
Nazvasmo to partizanskim doručkom.

(Meksiko Siti, avgusta 1975.)

PRVI MAJ

Sto je svečan. U vazi cveće.
Čekam drugarice i drugove stare.
Slavićemo Prvi maj, danas uveče.
To je čisto što osta. I nešto prevare.

(Beograd, 1. 05. 1993)

MOJE OPELO NJIMA

Dok sedim u udobnoj fotelji moje tople sobice
Zabrinuta svakodnevnim životnim problemima,
Sećam se mnogih naših drugova. I Rajka i Jovice.
Proleće je. Opsednuta sam ratnim uspomnama:

U partizanskoj koloni kroči Jovica, momak naočit.
Svi ga znaju. Nosi mitraljez, opasan je bombama.
Kolona se odmara, on, ostaje na nogama, poletan.
I tako, danju, noću, nasmejan jezdi gorama.

Komesar Rajko obavlja zadatke žurno, reaguje
Burno kad oceni da su borcima nanete nepravde.
Al bitke su za njih uvek od svega najvažnije.
Prvi jurišaju u svakoj bitci, sebe ne štede.

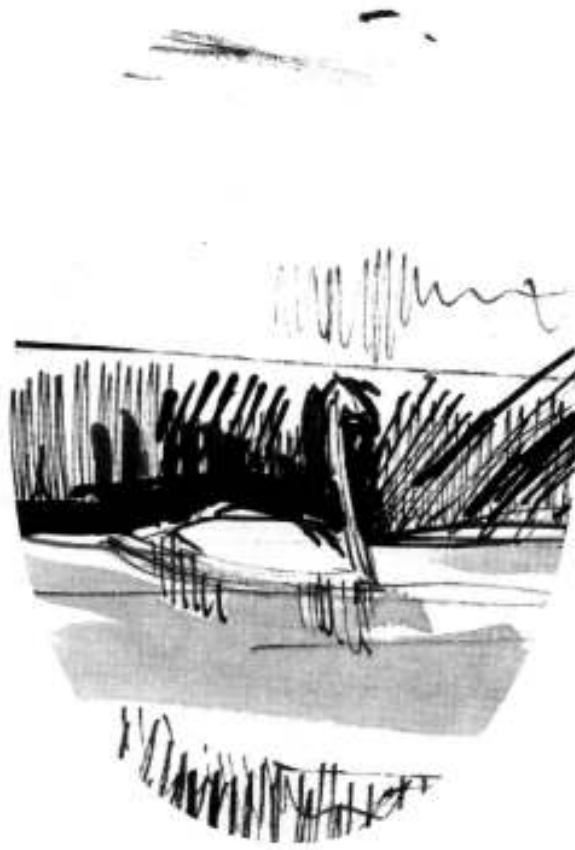
Jednog kobnog jutra na putu divizija drži zasedu.
Jovica i Rajko neprijatelju zadaju jada.
Svi znaju: njih dvojica u prve redove idu.
Poginuše i Rajko i Jovica, sve bi iznenada.

Večeras se sećam mrtvih drugarica i drugova
A s njima i poginulih drugova Jovice i Rajka;
I, kao da sam s njima u zelenilu lugova,
Kao da me oni gledaju iz prikrajka.

Sećam se iz moje porodice, dragih članova
Stradalih u teškim, surovim godinama rata.
Bol za njima deo je sadašnjosti. Još je živa!
Nema Radojke, Dušanke, Tate i Vojislava, brata.

(Beograd, maja 1993)

ZASVIRAH MOCARTA

*„Samoga sebe zakinuti za ljubav
najgora je od zabluda; naknade
nema — kako u granicama
vremena tako ni u večnosti. ”*

Soren Kierkegard

ZASVIRAH MOCARTA

Kad me mesečina noću zaspe
U mojoj bašti procvalog behara,
Ulazim u kuću, sedam za klavir.
Sviram. Sve se u tugu pretvara.

Dok mesečina šija zvucima Šopena,
Sedim na klupi pored jorgovana.
Uz vino slušam Betovena,
Ophrvana od uspomena.

Danas sam slušala Bahove fuge,
Al uveče, kad me pozva telefonom,
Zasvirah Mocartovu sonatinu
I, veruj, nesta tuge.

ZAPIS NA VETRU

Vetre obesni!
Čarlijajući
Tajnu si moju saznao:
Ljubav zabranjenu.
Da li si toliko jak
Da razveješ ta osećanja?

Vetre snažni!
Pomozi mi
Da zaboravim.
Sunce sam molila
Da mi pomogne.
Izdalo me,
Greje me iz daljine
Kao i moj dragi.

Vetre dragi!
Ljubav mi zapretaj,
Makar obećaj.
Molim te!

Vetar obećava,
A blago lahoreći
Ljubav razbuktava.

NE SMEŠ ZNATI

Pozoveš li me
Da pođem s Tobom,
A ja kažem neću —
Nemoj mi verovati.

Jer, upravo tada,
Odlazak u nepoznato
Od svega više želeću —
Al to ne smeš znati.

Ako me pozoveš opet,
A ja ne pođem,
Tajnu sreću
Osmehom zakloniću.

DOSEGLI SMO NEBO

Odavno smo dosegli nebo.
Predugo Te čakam.
Šta sad da radim
Sa tolikim radostima?
Bez Tebe.

NEZNANKI

Znaš li čemu su oči?
Da Te gledam.
Ruke?
Da Te grlim.
A srce?
E, to Ti neću reći.
Pogodi sama,
Koliko me razdiru
Treptaji sunčevih zraka,
Blagi lahori prolećnih dana,
Rosa na procvatom jorgovanu,
I rodne kiše. I vetrovi.
I snegovi. I nabujale reke.
I sve drugo što je
U vihoru pokreta snažno i lepo.
Svi ti drhtaji Lepote
I treptaji prirode
Odzvanjaju u mom srcu,
Gde Tvoj lik počiva
Neznanko moja, mila.

VOLIM

Pesma je jedna ispevana.
Čežnja je jedna izatkana.
Duša je jedna razdragana.
Bogove sam zamolila
Da ljubav mi uzmu
Pod svoj skut. A ljudi?
Ovo SE njih ne tiče.
Oni s posla idu
Umorni. Sumorni. Tmurni.
Svako sobom zauzet.
Samo poneka ptica ili cvet
Možda će da oseti
Kud se moja čežnja zaputila.

HTEO SAM MNOGO

Hteo sam mnogo,
Koliko sam hteo a nisam,
Ništa Ti nisam mogao reći.
Svesno ili ne Ti si me smela
Svojim hladnim pogledima
I s njima se moje reci
Rasuše po otkosima.
Sačuvajmo našu sreću
Između zemlje i neba.
Tako ćemo od samog života
Imati prednost veću.

TO LJUBAV HOĆE

Mnoge Tvoje reci
Pesmom sam ukrala.
Ona naša pesma
Kuju smo zajedno voleli
I smeje se i plače
Na dnu samoće.

SNOVI

Koliko li sam godina prosanjala?
Život snevajući zore dočekala.
Koliko li sam ljudi u mnogim
Zemljama i gradovima sretala,
Uvek samo Tebe tražila,
I samo u snovima dočekala.

VARKA

Svojim unutarnjim svetlom
Razaznaj moje poglede hladne,
Od kojih srce Ti zebe.
Oni su samo varka.

DUŠU MI MILUJ PESMAMA

Dušu mi miluj pesmama,
Mila devojko.
Zvezdu si našu krila
U svojim bisernim očima,
Dok sam te ljubio noćima.
Devojko mila
Dušu mi miluj pesmama.

SREĆA

Naivno smo poverovali
Da smo zauvek sreću dosegli.
Prekratko traje,
Koliko treptaj zvezde
U toploj letnjoj noći.
Znaš li kad je to bilo?
U srcu to stalno nosim:
Veće na mesečini,
Pomilovao si me po kosi.

I MESEC JE BIO S NAMA

Sinoć kasno u polutami,
Dok smo ležali na otkosima,
Iako zaneta i snena,
Znam da nismo bili sami.

Kad mi šapnu „Srećan sam što
smo sami“, Obašjana mesečinom
rekoh: „I mesec je s nama.“

PROBUDI ME DRAGI

Probudi me, dragi, u šest,"
Sinoć Te zamolih.
„Jesi li budna?"
„Da, hvala,"
Al tad nisi znao da bejah
U drugom, dubljem snu:
Dal san je zbilja,
Ili zbilja — san?

NIŠTA BLESNU PORED NAS

Zagrljeh Tebe i nebo,
Tebe i sunce,
I svetove mnoge,
Al Ništa blesnu pored nas.
Videsmo: osvetljenu krhkost,
Neizvesnost naših budućih koraka.

OPEKOH DUŠU

Sunce me obasja jednog dana,
Na izvoru reke ispod proplanka.
Sve se dogodi iznenada:
Taknuh Sunce. Opekoh dušu.
Sad svih dana, svih godina,
Tom svetlošću u sebi
Služim Lepoti.

TAJNA

Šapatom tajnu Ti odajem:
Ako mi vratiš uzete snove
Teško ću preboleti jad.
Ako ne, vinućemo se
U zvezdane izmaglice,
Do obrisa naše Zore.
Radovaćemo se od ranog jutra,
Hrleći obasjanom Sutra.

PONOVNI SUSRET

Nekad kad smo se rastajali,
U siromašnoj sobici,
Led u čaši ličio je na cveće.

Sad kad smo se sreli,
U luksuznom hotelu,
Cveće je izgledalo
Kao led u čaši.

Sunce, ipak, zalazi.
Sanjam o našem vremenu.
Zagledah se u svoje srce.
I, još je nemirno.

MOGA SRCA LOZINKA

Jednom sasvim nesmotreno,
Baš kad sam htela pobeći,
Sve mu rekoh, al ne premostih
Provaliju između nas.
Ostah da lebdim nad njom,
Čekajući lozinku dragog svog.
To se nije moglo izbeći.
Dugo, predugo čekam
Lozinku dragog svog,
Prikovana za večnost
Lozinkom srca svog
Od samo jedne reči: volim.

NJEGOV GLAS

Juče sam molila sve bogove,
Da mi jutro donese Sunce
I muziku svih vremena
U glasu dragog.

Noć je duga, preduga.
Zora se pomoli.
Čekah jutro. Sunce.
I taj glas. Al ništa.

Ako čujem sve vremenu muziku
I čar pesama svih poeta,
Što mi uvek donosi njegov glas
I po mećavi ću u hlad pobeći.

MALO PRIZNANJE

Drugarice načelnik, paraf molim.
Traže Vas iz sekretarijata.
Počinje debata!
Možete li ovo potpisati? Žurite!
To je eho radnog jutra.
Ona se pita: „Je li to moje sutra?
Je li to eho svih mojih sutra?“
Ima ona još briga nekih.
Jedna je tišti više od svih:
Pismo ona jedno čeka.
Kolegijum zaseda.
Raspravlja se o primeni ZUP-a.
Drugarica načelnik,
Bleda tog dana,
Zamišljena, pogleda tupa,
Posmatra jednu tačku ispod klupa.
Pisma nema, a videli se dugo nisu.
Sednica traje. Ona mirno sedi.
Ne muče je upitni pogledi.
Ne oseća ih. Dopre joj do uha
Poneka reč i remeti joj
Prekinute misli.
„Da, pismo. Kada će? Ah, da!
Kad on ćuti, ćutaću i ja.“
Sednica se privodi kraju.
Pogleda prisutne pa zaključí:
„Načuh o zakonima. Da. Da.
A pismo? Ono će već doći.“

BEG OD NEHAJA

Neću Ti reći zbogom.
Ne. Ne mogu to reći.
Nemam snage
Da radost napustim.
Zašto da sad već kažem
Tu sablasnu reč.
Sam život hrli radostima.
A izgovorim li tu reč,
Neće ih više biti.
Ne, neću reći zbogom,
Iako misao o tome
U meni dugo živi.
A jednom, kada to kažem
Znaj, voleću Te i dalje.
Tada to moje zbogom
Primi kao još jedan dar
U ime mojih radosti,
Koje će i dalje živeti
Skrivene među ružinim laticama.

SKINUH KOPRENU

Sedeći na mesečini,
Skinuh koprenu sa snova.
U kose upletoh ruže.
Lice mi pokri rosa.
Dođi, kose mi pomiriši.
Preduhitri sunce,
Rosu mi sa lica pokupi.

BESKUĆNIK

Odavno u Tvom srcu, hramu mom,
Nađoh pribežište radosti,
Nada. Otkrih svoj dom
Gde ću tuge i snove čuvati.

Danas opet svoj hram posetih,
Za Sunce odškrinuh zasune njegove.
Pregrštima svoju sreću donesoh
I dahom svojim zagrejah mu zidove.

Oslušnuh Ti srce. Odmah sam saznala:
Moram opet moliti boga makar kog.
Zar sam opet beskućnik postala
I bez doma i bez dragog svog?

ZAKASNELE RECI

Običnim rečima
Koje Ti uputih
Ljubav sputah.
Ti kriv si
Što prikrih
Prave reči.
Golim rečima sam
Prekrila srce svoje,
Ali, jednog dana
Reći ćeš mi:
„Draga volim Te!“
Okamenjeni zidovi
Minulih godina
U srcu jedne žene
Preprečit će put
Zakasnelim rečima.

KIŠNE KAPI

Kišne kapi uporno padaju po otavi.
Mi setni. One nam rastanak oplakuju.
Sitne, malene, malene, a sve znaju.

RASTANAK

Nisam ostala sama sa prazninom,
Kada si danas otišao.
Tvoje reči: volim Te,
Izgovorene na rastanku,
Odzvanjale su u sobi,
Al u mom srcu ne.
Jer, srce ne vara.
Pitam se gde su te reci sada?

Možda samo zvezde znaju
I brižno ih za nas čuvaju,
A, možda, samo za večnost.
Gledajući sve kroz filozofsku lupu
Večnost i nas sumnjičavo gleda
I te naše manje ili veće čarke
U vasijska prostranstva seje.
I grohotom se smeje.

MOJA IMAGINACIJA

Češto se pitam da li postojiš
Onakav kakvog Te volim?
Možda sam te samo izmislila
I poverovala da me voliš.
Ako je tako onda svakako
To mora imati kraj.
Kako u beskraj voleti izmišljeno?
I ja takve likove
Stavljam u snove ili stihove.
Šta s umišljanjem?
Groblje snova imam.
Obogatiću ga novim likom.
Čavrljaću s njim svakom prilikom.
Na groblju mojih snova
Ima još likova.
Zato sam tamo često.

ZVEZDANE PUTANJE

Dugo sam se radovala čekajući Te.
Sad žurim radostima.
Verujem da i Ti imaš svoje zapretene,
Sačuvane radosti, među zvezdama.
Uvek samo korak-dva bejasmo
Od onog što tako dugo želesmo
I što bismo mogli biti.
Kad zvezde padalice potraže stanište
Na ozvezdanim putanjama
Znam da će ga u Tebi naći:
Zvezdano će zaiskriti Tvoje oči
Kad god se u Tebe zagledam,
Negde na mesečini.
Zato ću i dalje čuvati
Moje raspevane radosti,
Dugo sputavane,
Da ih tuga moga srca
Ne razveje na usnulim sazveždima.

NAS DVOJE

Sedim, slušam prolećnu kišu
I vetar kako fijuče.
Narcisi u sobi jako mirišu.
Sve je kao juče.

Pitam se veoma uznemirena
U svom nebu, čim se on bavi?!
Uspomenama sam zaokupljena.
Zašto se ne javi?

Sledeći zvezdu makar koju,
Dok beskrajnom vasionom luta,
On čeka mene, dragu svoju,
Ne znajući sebi naći puta.

PRAŠTANJE

I danas, tačno do tri,
Gledala sam užurbane
Kazaljke sata,
Sva ustreptala od želje
Da čujem Tvoj glas.
Al ništa.
Sad mrzim telefon.
On je preda mnom kriv.
A dragi će se već javiti.
Možda. Sutra.
Zna da čekam.

DARIVANJE

Danas žučno razgovarah
Sa nekoliko svojih ja
I svi su protiv darivanja
Dragog. Mog uzleta!
Zato ti hajde sa mnom,
Moj ljupki, prolećni cvete!
Darivaću te radostima,
Pošto on za njih ne hajde.

EPILOG ILI PROLOG

Pijana od noći i proleća,
Pijano idem ispod behara trešnje.
Pokradena sam. Do srži ogoljena
Ukradeno mi je Sve.
Rasejano lutam tražeći ukradeno
U besmislu jutra okupanog prolećem.
On požele da mi vrati to Sve.
Saznaje prekasno i sam je pokraden.
Ipak, nešto mi osta.
Jedna želja: da pijano idemo
Senka moja i ja po mesečini,
Beznadno tražeći ukradeno.

?

Jedno *zašto* je između nas
Godinama. Otkad Te znam.
Hoćemo li tražiti odgovor
Kako bismo resili taj *spor*
Znam da osećaji još traju,
A naša srca dobro znaju
Više od nas o tom *zašto*.
Pre ili posle ona znaće
I ne pitajući nas šta će
Kako da rese taj *spor*.

SAFIR

Ljubav sam prebolela,
Al sećam se prošlosti
Kad sam Te volela.
Sačuvala sam Lepotu.
Moje nade su uvek s Tobom
I moja nova jutra,
Usadena u mom smelom srcu,
Kao što je safir, dragi kamen,
Čvrsto u prsten ugrađen.

PRELEPOM KNEZU MOJIH SNOVA

Kd ćeš mi napisati sonet?
Godine brzo nepovratno prolaze.
Predugo čekam prelepi kneže moj.

Dođi na naš izvor sneni.
Kad se te vode napiješ
I čuješ nebeskog hora poj

Dođi, poljubi me strasno,
Da ne bude prekasno.
Svojim snovima nađi perivoj.

INKARNACIJA

Kad me potražiš
Moj trag ćeš naći:
U morskim penama,
U sunčevim senkama,
U uskovitlanom vihoru sazvežđa,
U vulkanskom pesku,
U svemirskim tminama,
U nitima satkanim od mesečine,
U cvetnim bokorima,
U svakoj kapi rose,
U beskonačnosti —
U mojim razvejanim porukama.
Kad me potražiš
Biću svud oko Tebe,
Prelepi kneže mojih snova!
Čekam Te fatumski, uvek budna.
Jer, ja Te volim
Iz jednog ranijeg
Još lepšeg postojanja.

MOJ NOKTURNO

lako ne znam kad i kako Te zavoleh
Ti posta početkom bitisanja mog.
Kad Te sretoh praznovah,
Prestah odlagati svoj život.
Dosegnuh dugo traženu lepotu,
Al me izneveriše reci.
Zato poželeh da Te vencem darujem.
Utkah u njega nedosanjane snove,
Morske talase, iskrice zvezdane,
Raskoš duginih boja. Mesečev sjaj.
Razgrni i Ti magle i tamne oblake
Pa otkri teško dokučivo
Gordo stanište Lepote.
Dodi. Iznenadi me. Iskrnsni!
Zagrli svoje Nebo i Afroditine znake.

KAKO DA TI OSPANEM U SEĆANJU

Kako da Ti ostanem u sećanju
Da sve bude kao onda
Kad smo sedeći na mesečini
Zvezde dodirivali?
I šta da radim
Kad mi opet dođeš u snove?!

ZVUCI TIŠINE

Osećam lepotu tišine.
Njene nečujne zvuke.
Najlepši su kad u njima
Prepoznam i Tvoj glas.

TVOJE OKO

Zarobljena zraka sunca
U Tvome oku
Sažeže mi srce. Gori.

PITAM SE...

Sedim na mesečini.
Gledam zvezde padalice.
S Tobom sam!
Več je osvit dana.
Vratih se zbilji.
Pitam se...
Gde li si sada?

SENKA

Moji koraci slede korake mesečine.
Moja duša je senka Tvoje.

JEDAN UZLET

Na koncertu smo. Praznujemo.
Tresu se mnogooka sazvežđa.
I on je sa mnom.
Slušamo Betovena.

Kao da se nebo otvorilo,
I kao da svi negde odosmo.
A u meni je nešto
Nežno progovorilo.

LJUBAV JE VELIKA I KAD JE MALA

Nije li to ono
Kad sa žarom u srcu
Osećamo da je ljubav
Velika i kad je mala.

Nije li to ono
Kad pouzdano znamo
I verujemo da je ljubav
Velika i kad je mala.

TRAŽENJE

Uvek me traži tamo
Gde ne tražiš druge.

*„Lepota je istina, istina je lepota, to je sve
što znate na zemlji i što treba znati. “*

Džon Kits

PROLEČNÍ AKORDI

PROLEĆNI AKORDI

Osluškivah akorde prolećne
Do nedavno svake, svake noći.
Nade su mi noćas ispunjene.

Poželeh ljuljaške svilene
O nebo svetio okačene —
Za nas — dve duše snene.

VINUSMO SE ZVEZDAMA

Vinusmo se zvezdama
A ni za ruke
Nismo se dodirnuli.

PRAVA REČ

Znam da svoju ljubav
Nisam Tebi poklonila,
Uvek tražih pravu reč,
AI je nisam otkrila.

ZAGRLIH NEBO

Zagrlih nebo,
Zagrlih sunce,
Umesto Tebe,
Al ruke ostaše prazne.

ZAŠTO TUGOVATI

Sidoh iz snova
U divan, sunčan dan.
Al duša osta snena.

BIĆU SVUD

Želim da odem daleko,
Ni sama ne znam kud,
Al ne baš predaleko.
Potražiš li me, biću svud.

OSLUŠKIVANJE

Osluškujem bitisanje.
I? Ti si svugde.
Ne samo u mom srcu.

MOM PRELEPOM KNEZU

Moja duša s čežnjom sneva
Prelepog kneza iz snova.
Sena sam, duša mi peva,
Poetska potka je biserna.

ĆUTANJE

Znam da ĉekaš, prijatelju mili,
Al veruj mi, ne mogu Te zvati.
Treptaji krhki su se salomili.
Tugu utapam u Šopenovoj sonati

NEMOJ MI PISATI

Nemoj mi pisati, neću obmane,
Već dođi. Tuga je prevelika.
Čekam te uz muziku, od lane.
Kako mi je, zna ko čeka.

DOĐI DRAGI

Prošlost ćemo zaboraviti,
Bez obzira prema okolini.
Zbog Tebe ću sve ostaviti.
Dođi! Čekam Te u tišini.

Na nebu videh treptaj,
Da li Tvoja zvezda zasvetli?
Konja belca odsedlaj,
U grudima mi žar bukti.

UZALUD TE TRAŽIH

U tišini slušam srebrne strune,
Kao neki dugi, poslednji vapaj,
Uz muziku Tebe uzalud tražih.
Učini mi se čuh i Tvoj uzdisaj.

LAŽNI BEG

Znam da Te ostavljam konačno.
Al slušajuć „Sanjarenje“ Šumanovo
Osećanje mi postaje tanano.
Verujem zvaću Te ponovo.

ON, MUZIKA I JA

Kad me nežno privi na svoje grudi,
Igrasmo, a ja o drugom sanjah čedno.
Molim Te, nemoj da Te to čudi!
On, muzika i ja smo jedno.

NEIZGOVORENE REČI

Ništa nisam smeo reći.
Sputala me osmesima.
Neizgovorene reči
Leže po otkosima.

PESMOM TI KAZUJEM

Pesmom Ti sve reko —
U snovima.
A u stvarnom životu?
Ništa.
Zašto da i dalje odlažem —
Život svoj?

ONA

Ona je pesme pisala,
Pokatkad svirala,
Al više od svega je volela.
„Šta? Volela?“ - pitaju.
„Da, volela je ona“, rekoše.
A jedan njen prijatelj doda:
„Iako izgleda odbojno
Kao od hladnog kamena,
Srce joj je vrelo.
Ono je dugo, dugo bdelo
Pre nego što je srelo
Dragog svog.“ Jedni zavide,
Drugi se raduju,
Primitivši taj njen polet.
Ona ide livadama i sniva,
Duboko svoju ljubav skriva.
Al jedan osmeh je odaje:
U svakom poljskom cvetu
I ljupkom leptirovom letu
Svog dragog prepoznaje —
Jer, uvek se srcem bitno vidi,
Što je tuđem oku nevidljivo.
Dok ona seta njene osmehe,
Vetrić razvejava poljanama,
Zajedno sa cvetnim laticama.

ISTINITA LAŽ

Dugo Ti govorih
Da si moja avantura,
Da bih to i sama
Ozbiljno verovala.

Istinu zaklonili
Golim recima.
Sasvim sama ostah —
Sa njima,

Moje Te srce voli!
O, kad bi samo znao
Kako mnogo Te voli!
A Ti, slušajući reci

I ne slutiš
Kako od samih njih,
Tih reči,
Boli, boli.

Ona ga je dragi zvala,
A on nju draga, iako
U to nije verovala.

Uživala je u sreći —
Svojoj lakovernosti —
Opojnoj muzici reci.

Posle je spoznala
Istinu i bez reci.
Iz očiju je čitala.

PONOS

Telefon se ne oglašava.
S prolaskom minuta
I večnost prebrzo promiče
U mom srcu.

A njoj je potpuno svejedno —
Ko je prvi zvao.
Čekam robujući ponosu
Do kog nikom nije stalo.

BEZNADNO ČEKANJE

Osvanuh dragog čekajući.
Praskozorje je novog dana.
Sedim svome dragom pišući.
Velik je teret starih rana.

Da li su se naše zvezde srele?
I On i ja se često pitamo.
Bezbrojne ruže su uvele,
A mi još jedno drugo čekamo.

OKRUTNOST IZMIŠLJENOG IDOLA

Duša me zamolila
Da joj izmislim idola.
Kad sam to učinila,
Sama mu se predala.

Sa pijedestala visokog
Moj idol me nije video,
U prazno pogleda uprtog.
Da je nežno srce imao

Čulo bi šaputanja meka.
Znalo bi da srce sneno
Svog idola u strahu čeka,
Stalno kucajuć ubrzano.

S pijedestala ne silazeći
Moj idol izmišljeni,
I dalje još ništa ne videći —
Lepi vitez zaneseni —

Odsutno gleda. Okrutno ćuti,
Zbog svog savršenog mira,
Koji niko ne srne da pomuti.

NESPOKOJ

Tvojim serenadama,
Razvi se pupoljak u srcu —
Osvit mojim nadama.

Ušla bih Ti u čašu,
Dok u društvu sediš —
Kad ne mogu u dušu.

Možda ćeš mi nešto reći —
Uz čašu srce je mekše.
Al kako ću od Tebe pobeći

MOLBA DRAGOM

Sve da Ti uzmem,
To srce mi traži,
Dan i noć želim —
Al odlazi najdraži.

Tugujem. Boli me,
Al odlazi zauvek!
Zavolela sam Te —
To mi je greh velik.

A Ti hoćeš — nećeš
Sa suncem u nedrima,
U svoj svet da kreneš —
Nevičan odlascima.

Bogove ćeš rasrditi,
Polagano odlazeći.
Želim da ostaneš
U njihovoj milosti.

PREKASNO JE .

Dušu ćeš mi izmučiti.
Ni za Tebe ni za druge —
Neće u njoj ništa ostati.

Kako da sprečimo
Ono što nam dolazi —
Razdoblje žalosno.

Ni osetiti nećemo,
U vihoru vremena —
Da sve je prekasno.

NEDOIGRANA IGRA

Trčkarala je Mala
Oko telefona i poziv
Svog dragog čekala.

Ona nije znala
Da i on setno čeka —
Srce mu izgara.

„Dođi mi” — on je pozva.
Događaj! Srećna je! Al reče:
„Ne” — i srce joj zajeca.

Obično je život čoveka
Kao šarena dečja čigra.
Svoju igru igra. Igra.

PRAZNIK ZVUKA

Koncert — praznik zvuka.
On je sa mnom — u snovima.
Trepere sazvežđa mnogooka.

Zvonkim zvucima obasjana,
Odsedlah Pegaza krilata —
Hrleći izvoru Hipokrena.

Ptice u srcu nežno peva:
„Ljubav je uvek velika" —
Dok zvuk u duši pulsira.

POGLED SRCEM

Kazaljke sata očima zadržavam,
Dok vreme nemilosrdno prolazi.
Sedim. Sviram. Uzaludno čekam.
Nešto čujem . Ko je? On dolazi?!

Tebe nema pa nema, osećam prejako.
Umesto Tebe poštar oštro zazvoni.
Srcem se uvek sazna oku nevidljivo —
I bez telegrama osećaji su znani.

ZVEZDE PRIZIVAM

Prizvah zvezde da svedoče.
Svojim nebom si uzeo
Želje moje i sve snove.

Skupi snagu i vrati to —
Odbleske zvezde svoje.
Ljubav čeka pritajeno.

Sam si uzeo moje Sve,
Snene Lepote darove,
A to se nikom ne daje,

Snove i želje moje,
Noćobdijo moj, vrati!
Znaš da nije Tvoje.

ŽELJENI SUSRET

Biću i ovu noć sa zvezdama,
Al kako da se odvojim od Tebe —
Da pobegnem od svog sna.

Predragi, i kad mi u susret pođeš
S nežnim pupoljkom u srcu
Znam, preovlađaće nespokoj.

PROLEĆE

Sve miriše. Prijatno je i sveže.
Stiglo je proleće opojno. Sjajno.
Istina se zna kad mislim o Tebi.
Ali proleće je, pa je sve bajno.

DRAGI U KOSMOSU

Kad dan zablista sunčevim sjajem
Ja posebno volim duboku tamu.
Samo tada sam sa zvezdom svojom.

Na rastanku kada rosu pijemo,
Gledajući zvezde padalice —
Visoko naše pehare dižemo.

Darivam je venčićem snenim,
Ispletenim bojama duginim
I sunčevim zracima rumenim.

Ponekad na rukama svojim
I noć i san čvrsto uspavam,
Da bih duže bila sa dragim.

Kada se okupamo mesečinom,
Moja zvezda putnica zaiskri —
Avaj, ode čim se zora pomoli.

RADOST MOJA

Radost mi je zasvetlela bajna.
Proleće u srcu
I sve zvezdano,
Al danas je jutro olujno.
S Tobom uranjah u tišine,
U lišće, kiše, mesečine,
Al s tugom nedavno otkrih:
Sve je prošlost.
Učini nešto, radosti moja!
Vreme promiče, donosi proleća.
Požuri na krilatom belcu.
Možda ću opet biti Tvoja.

MOJA SREĆA

Srećo moja", reče —
I sav beše u te dve reči.

PORUKA

OSTALO JE MNOGO

*„Pa ipak da si samo katkad htela
U zanosu, i sličnu mekoj svili,
Da kažeš nežnu reč iz srca vrela —
I mi bi možda dugo srećni bili!”*

Milan Rakić

Pesme su mi ugledale dan!
Prestaše biti samo moje —
I ostvari se moj divni san.

Biće lepo primljene ili ne
Tako obično uvek biva —
Kao kad milo dete u svet ode.

Po svom srcu i dalje kopkaću,
Iako kopni i moj život i moje pevanje!
Ostalo je mnogo — al uspeću.

Još ću se moliti bogu poetskom —
To je jače od stalne strepnje —
Radovati princu svom,
Iz snene jave — prelepom!

POSVETA

I govorahu stari:

*„ Čovek ne treba da se ogleda u vodi
nego u drugim ljudima. ”*

*Kralj Ču, Kina
(umro 1005. god. pre naše ere)*

VOJISLAVU

*Protekle su mnoge burne i lepe godine!
Posle svega sad sam u tom i tom letu.
Tad svako svodi svoje račune.
Pitam se: šta ja uradih na ovome svetu.*

*Kao dete borih se protiv fašizma za slobodu,
A posle, za bolje uslove života mladih i žena.
Okrenuh se zatim i sebi, u narednom periodu,
Stekoh Tebe i radost bese puna. Neizmerna.*

*Uvek smo jedno drugom nedostajali.
Dok sam opsežnu knjigu pisala,
Moji se radovi umnožili,
Tad sam najmanje Tebi pripadala.*

*A Ti si želeo mamu samo za sebe,
Kao svako voljeno, milo dete.
Napokon, stigoh da budem više uz Tebe,
Al otkrili, odlaziš od mene. Godine lete.*

*Sad si odrastao. Ostale su nam uspomene.
Oboje nosimo svoje brojne obaveze.
Radujem se svakom Tvom pismu, pozivu iz daljine,
Dok godine brzo, nezaustavno prolaze.*

*Moj život i dalje bujno teče!
Ali me neke brojke zbune.
Ništa bitno još ne ističe!
Nek digitron svodi i životne račune.*

*(Beograd, 7. decembar 1992.
Vojislavu Lalić P za 26. rođendan)*

PESME N. PETRIĆ NA
ENGLESKOM JEZIKU

TO VOJISLAV

Many stormy and nice years are behind us.
After all I am now in so and so year.
At a time when everybody settles his own accounts.
I ask myself: what did I do in this world?

As child I was fighter against fascism for freedom,
And then, for better conditions of life of youth and women.
I turned aound to myself, afterwards,
I got you and the happiness was complete. Infinite.

We always were missed by each other.
Meanwhile I was writing an important book.
And my works multiplied. In that time
I much deprived you.

And you wished to have mother only for yourself.
As every loved, darling child;
Finally, I am arriving I come back to be more with you,
But I am conscious, you are going away from me, years fly.

Now you are grown-up. We have our memories.
Both we are best with our obligations.
I am glad with every letter from you or your calls from faraway,
While years fly, fly too quickly.

My life exuberantly runs further away
But some numbers embarrass me.
Nothing essential does flow away!
Let digitron settles our life accounts.

*(Belgrade, December 7th 1992 on
the Vojislavs 26th birthday)*

CHILD AT SENTRY

CHILD AT SENTRY

I am standing at sentry, I am not sleepy.
While squad calmly sleeps entrusted to me.
I am afraid, alarmed.

I have no fear of real danger
Germans, ustashis, cetniks and others
But of phantomly darkness.

If a fascist come I shall shoot.
But what if wrapped in white sheet
Suddenly somebody like a spirit appears.

For a right soldier I am not yet ripe.
Instead that one hour at the sentry I stay
I made the best of it with the old corporal.

Because for sentry are small, very small my years
Now I am very often in the patrol.
I feel more safe with two, three solders.

Golo Brdo — Borak, January, 1943)

DUŠANKA

Dušanka is a modest girl, handsome,
Prewar pupil, now schoolmistress.
Devoted to children she is teaching them.
Head of intelligence centre, but still young girl.

They have striken on her twentieth birthday.
They have tormented her, cut off breasts.
They raped her. And slained her,
Dead Dušanka threw to abyss.

News of her death the next day arrives
To the battalion of her comrades.
Fighters kept silent, but the nature burst,
With Dušanka's restrained unwept tears.

*(Kruševo Brdo, Čudnić, October 4th 1944
on Dušanka Petrić twentieth birthday)*

PARTIZAN'S LINE

Partizan's line is essence of my life.
I didn't write poems at that time, they possessed me.
I hurried across spacious regions.
With only fourteen years I humbly
Fatigue, coldness, hunger as fate bore.

(On the line, January 1943)

COURAGEOUS BOY VOJISLAV

All night they eavesdrop the hammer of military boots.
The enemy runs away westwards in long companies.
Defeated, embittered, vindictive, they attack...
Vojislav is surrounded. Alone with his courage.

Decision was taken long ago. He is prepared
To pass judgment to himself in such a moment.
He is already three years in war. Now sixteen. Still a boy!
Blond, ruffled hair this morning twinkles. Sun's gleams.

He courageously took the bomb, he has not even one bullet.
It tears him to pieces. Fateful moment was his end.
His life was short. As life of a drop of dew on the floweret.

(Maslovare, death of Vojislav Petrić, May 30th 1945)

ON THE LINE

Twilight. Long moment on the line.
We are lurking. War continues.
Each moment we live and die.

All around on the meadow are flowers.
And, what one can do than believe:
To everybody belongs little happiness.

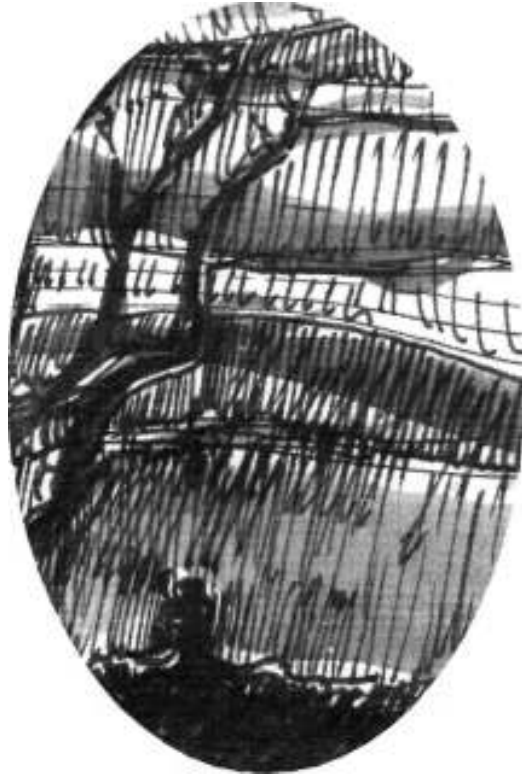
PER ASPERA AD ASTRA

Across thorns up to stars — frequently we were reaching,
In my heart carrying belonging to a great movement!
Thus I felt as a little human being, fighter in the squad.
And after words enthusiastically working, with full wings.

If I had to pass my life again,
I would not hesitate a moment,
I would, as Ahilej, march proudly again,
Towards human freedom! Rushing!

(Banja Luka, August 1951)

I BEGIN TO PLAY
MOZART

I BEGIN TO PLAY MOZART

When moonlight fall on me at night
In my garden of orchard flowers in bloom
I enter my house and sit at the piano. I play.
Everything is transformed into sorrow.

While moonlight shines with sounds of Chopen,
I am sitting on the bench besides the lilac tree.
With cup of wine I listen to Bethoven,
Sadly overwhelmed with reminiscences.

Today I have listened fugue of Bach,
But in the evening when you called me by telephone,
I began to play Mozart's sonatina
And, believe me, the sorrow vanished.

TO UNKNOWN DARLING

Do you know what for are our eyes?
To look at you.
And the hand?
To embrace you.
And the heart?
That, I will not say to you.
You have to guess for yourself,
How much are tormenting me
The twinkles of sunny rays,
Mild breezes of spring days
Dew on the flourishing lilac.
And fruitful rains. And winds.
And snows. And swollen rivers.
And all the rest what is
In the storm of motion strong and charming.
All this trembling of the Beauty
And quivering of the nature
Resound in my heart,
Where your image is lying
My unknown girl, my darling.

TO THE CHARMING IMAGE

Frequently I ask myself do you exist
Such as I imagined you?
May be I only have invented you
And believed you loved me.
If it is so, then certainly
That must have its end.
How endlessly to love imaginary things?
And I such images am creating
In dreams or rhymes.
What to do with imaginations?
I have graves of my dreams.
And, I will enrich them with new object.
I will chat with it in every opportunity.
At the cemetery of my dreams
There are still images.
That is why that place I frequent so often.

TO MY PRECIOUS PRINCE

My sole with longing dreams
The precious prince of yearning.
I desire him my soul sings,
Poetical foundation is pearly.

EAVESDROPPING

I am eavesdropping all around me.
And? You are everywhere.
Not only in my heart.

RAIN DROPS

Rain drops persistently drop on aftermath.
We are melancholic. They lament our parting,
Tiny, little, but they know all.

MY HAPPINESS

My happiness", he said —
And he entire was in those two words.

WE SOAR UP TO STARS

We soar up to stars
But we not even touched each other hand.

I EMBRACE HEAVEN

I embrace heaven,
I embrace sun,
But instead of you,
My hands are empty.

WHY TO GRIEVE

I left my dreams
On a wonderful, sunny day.
But, my soul stayed
Contemplating in the sky.

FALSE ESCAPE

I know that I am leaving you definitely.
But, listening to the „Dreaming" by Shuman
My feeling is refined.
I believe that I will call you again.

NOTE ABOUT THE AUTHOR

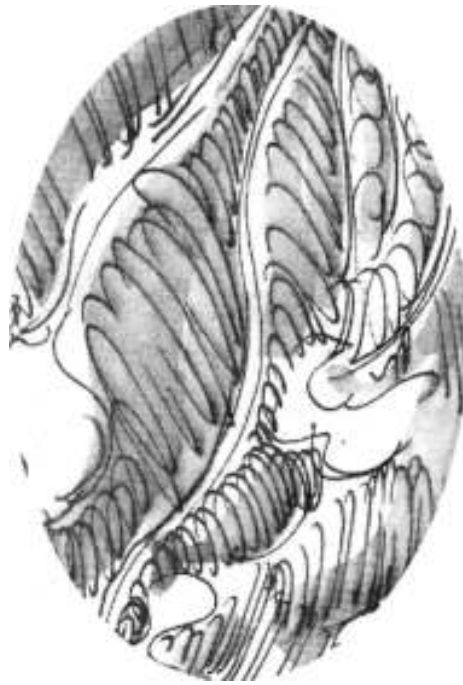
Born 1927 in Maslovare, Kotor-Varoš. She graduated at the Faculty of Philology in Belgrade, 1963. Doctorate thesis — Ph. D., Sarajevo University, 1980.

Many years she was active in scientific research work. She also was active in organization of educational — learned work. Some time (1982-1992) she was UN Expert.

She is author of 8 books (4 poetry), research and publications with co-authors — 19 (8 in English) and author of over 850 articles and other in Serbian and other languages.

Took part in the National Liberation Struggle from 1941—1945 and is holder of the „Partisan Memorial Medal 1941" and has been awarded with other Yugoslav decorations.

PESME N. PETRIĆ NA
NEMAČKOM JEZIKU

DEM VOJISLAV WEIHE

Viele stürmische und schöne Jahre gingen vorbei!
Nach Allem, in irgend einem Sommer bin ich jetzt.
Wenn jeder seine Rechnung stellt. Ich frage mich: was
tat ich auf dieser Welt?

Als Kind kämpfte ich gegen Faschismus für die Freiheit,
Und danach, für die besseren Lebensbedingungen der Jugend
und Frauen.

Widmete ich mich dann auch meiner selbst, in der kommenden
Zeit,
Bekam Dich und die Freude war voll. Unermeßbar.

Immer vermißten wir uns gegenseitig.
Während umfangreiches Buch geschrieben wurde von mir,
Meine Werke haben sich vermehrt,
Gehörte ich am wenigsten damals Dir.

Du wolltest aber Mutter haben nur für Dich,
Wie jedes, liebende Kind.
Endlich, mehr bei Dir sein, schaffte ich,
Nun merkte ich, Du gehst, die Jahren gehen dahin.

Jetzt bist Du erwachsen. Uns blieb nur die Erinnerung.
Beide gehen den Pflichten nach.
Ich freue mich auf jeden Brief von Dir, dem Anruf aus der
Ferne.

Während die Jahren fliehen, unaufhaltsam schnell.

Mein leben weiter stürmisch flieht!
Obwohl mich einge Zahlen verwirren.
Nicht Wesentliches läuft noch ab!
Der Taschenrechner soll auch die Lebensquittungen addieren.

*(Belgrad, 7. 12. 1992 dem Vojislav
zum 26. Geburtstag)*

KIND AUF DER WACHE

KIND AUF DER WACHE

Kind auf der Wache
Vertrauend schläft das Heer,
Bin beunruhigt in Angst, leer.

Wirkliche Gefahr erschreckt mich so nicht,
Deutsche, Ustaschas, Domobrans, Tschetniks.
Wie gespenstige Finsternis.

Kommt der Faschist, dann erschieße ich den Feind,
Was nun, wenn mit der weißen Decke Jemand als
Geist erscheint?!

Für den richtigen Soldat bin noch unerwachsen.
Statt eine Stunde an der Wache zu stehen,
Bei strengem Zugführer schaffte ich zu schmeicheln.

Jetzt bin ich öfters in der Patrouille.
Meine Jahre sind wenige, und in der Patrouille immer zu zweit.
Ich benehme mich wie der „alte Hase“. Kompanie mag mich.

(Golo Brdo — Borak, Januar 1943)

DUŠANKA

Dušanka ist ein bescheidenes Mädchen, schön,
Vorkriegszeitcühlerin, jetzt Lehrerin.
Fleißig hat sie Kinder gelehrt.
Leiterin des Aufklärungsburo, und noch Maid.

Sie stürmten auf ihr Zwanzigstes.
Sie quälten sie schneideten ihr die Brüste ab.
Vergewaltigten sie. Am Ende schlachteten sie.
Und tot in den Abgund warfen.

Botschaft über ihren Tod kam am morgen
In Bataillon ihren Kameraden.
Das Heer schweigt, aber der Himmel weinte,
Zurückgehaltene, unausgeweinte Tränen Dušankas.

*(Kruševo Brdo, Čudnić, 4. 10. 1944
Dušanka Zwanzigstes)*

PARTISANEN KOLONNE

Partisanen Kolonne ist mein dasein.
Ich habe kaum geschrieben, die Gedichten trugen mich.
Ich eilte zu den Weiten.
Mit vierzehn habe ich ruhig
Die Müdigkeit, den Hunger, die wie das Schicksal
geduldet Kälte.

(Position, 1943)

MUTIGER KNABE VOJISLAV

Die ganze Nacht lauschten wir dem knarren der Stiefel,
Die Feinde fliehen westlich in langen Schlangen.
Geschlagen, erbittert, rachsüchtig, sie gehen los...

Vojislav ist umzingelt. Allein mit eigenem Tod.
Die Entscheidung ist längst getroffen. Bewußt hat er sich
Vorbereitet im Bruchmoment selbst zu entscheiden.

Schon drei Jahre kämpft er. Jetzt sechzehn! Noch der Knabe!
Blondes, lockiges Haar morgens glänzt. Sonnenblitz.
Ohne eine einzige Kugel, aktivierte er mutig die Bombe.

Jedes Blurrlenstrausleben ist auch kurz.
Bevor sein Leben endete rief er leise die Mutter.
Die Bombe zerträmerte ihn doch. Verhängnisvoller
Augenblick urteilte.

(Maslovare, 30. 05. 1945.)

DIE STELLUNG

Es ist Dämmerung. Lange Stunde an der Stellung.
Wir lauem. Der Krieg dauert.
Jeden Moment wird gelebt, wird umgekommen.

Die ganze Wiese ziert der Blumenschmuck.
Nun, was anderes als glauben: Jedem
gehört ein bisschen Glück.

(Šiprage, Juni 1944)

PER ASPERA AD ASTRA

Über die Dornbüsche zur Sternen — haben wir oft erreicht.
Im Herz Angehörigkeit großer Bewegung tragend!
Das spürte ich als kleiner Mensch, als Kämpfer in der
Kompanie.
Auch später, während Außenarbeit, im Komitee.
Sollte ich meine Lebenswege wieder durchqueren müssen,
Ohne einen Augenblick zu überlegen, Ich würde weider,
dem Achilles ähnlich, stolz schreiten. Der menscheng
Freiheit hin! Stürmisch!

(Banja Luka, Avgust 1951)

ICH SPIELTE MOZART

ICH SPIELTE MOZART

Wenn der Mondschein nachts einschläft
In meinen Garten blühender Blumen,
Ich komme ins Haus, setze mich an das Klavir.
Ich spiele. Alles wandelt sich in Trauer um.

Während der Mondschein Schopins scheint.
Ich sitze auf der Bank neben dem Flieder.
Mit Wein höre ich Bethoven.
Überwältigt von Erinnerungen.

Ich hörte heute Bachs Fugen
Aber abends, als er mich anrief,
Spielte ich Mozarts Sonate
Und, glaube, die Trauer verschwand.

AN DIE UNBEKANTE

Weiß Du wozu die Augen sind?
Daß ich dich anschaue.
Hände?
Das ich dich umarme.
Und das Herz?
Nun, das sage ich Dir nicht.
Rate mal alleine,
Wie scher mich zerstören
Die Sonnenstrahlen,
Mildes Frühlingssäuseln,
Tau auf blühendem Flieder.
Und die fruchtbaren Regen. Und die Winde.
Und Schnee. Und anschwellende Flüsse.
Und alles anderes was
In dem Bewegungswirbel kräftig und schön ist.
All dieses Schönheitspürchen
Und Puls der Natur,
Klingen in meinem Herz,
Wo Deine Erscheinung ruht
Die Unbekante, liebe.

MEINE IMAGINATION

Ich frage mich oft ob Du existierst
solcher, wie ich Dich liebe?
Vielleicht habe ich Dich nur ausgedacht
und geglaubt, daß Du mich liebst.
Wenn es so ist, dann allerdings
das muß ein Ende haben.
Wie in die Unendlichkeit ausgedachte Liebe?
Und ich solche Rolle
In meinen Träumen und Vorstellungen fühle.
Was mit Jinbildung?
Ich habe den Friedhof der Träume.
Den bereichere ich mit nem neuern Gesicht.
Ich werde jederzeit mit ihm plaudern.
Auf dem Friedhof meiner Träume
Gibt es noch Rollen.
Deswegen bin ich öfters da.

MEINEM WUNDERSCHÖNEN PRINZ

Meine Seele sehnsüchtig träumt
Den wunderschönen Traumprinz.
Träumerisch bin, meine Seele singt,
Poetische Stütze ist golden.

LAUSCHEN

Ich höre dem eigenen Dasein zu.
Und? Du bist überall.
Nicht nur in meinem Herz.

DIE REGENTROPFEN

Die Regentropfen beharrlich über das Heu fallen.
Wir sind traurig. Unseren Abschied sie beweinen.
Winzige, niedliche, neidliche, aber alles wissende.

MEIN GLUCK

Du sagtest: „Mein Glück“ —
Und die zwei Wörter warst Du.

ZU DEN STERNEN ERHOBEN

Wir erhoben uns zu den Sternen,
Ohne daß unsere Hände
Uns je berührt hätten.

UMARMTE DEN HIMMEL

Umannte den Himmel,
Umarmte die Sonne,
Statt Dich,
Aber die Hände blieben leer.

WARUM LEIDEN

Stieg aus den Träumen,
In einen herrlichen, sonnigen Tag.
Nur die Seele blieb träumerisch.

SCHEINFLUCHT

Ich weiß, ich verlaße Dich endgültig.
Aber Schuhmans „Träume“ zuhörend
Schwere los ist mein Gefühl. Ich
glaube, ich rufe Dich wieder an.

NOTIZ ÜBER DEN AUTOR

Geboren 1927 in Maslovare, Gemeinde Kotor-Varoš. Diplomarbeit an der Filologischen Fakultät in Belgrad 1963. Doktorarbeit an der Universität in Sarajevo 1980.

Jahrenlang wissenschaftliche Forschungsarbeit ausgeübt. War tätig an Organisation und Verbesserung des Erziehungs — und Ausbildungswesen. Einige Zeit auch als Expertin der UN gearbeitet (1982-1992).

Veröffentlichte 8 Bücher (davon 4 Poesie), 19 Bücher mit Coautoren (davon 8 in englisch) und über 850 div. Studien, Artikel sowie Vorträge in serbisch und in anderen Fremdspreachen.

Teilnehmer des Volksbefreiungskampfes von 1941 bis 1945. Hat „Spomenica 1941" und anderen Auszeichnungen.

IZVODI IZ PRIKAZA
TRI ZBIRKE PESAMA
NEVENKE PETRIĆ

Prof. dr RADE DELIBAŠIĆ, Nikšić

TRI ZBIRKE PJESAMA

Nedavno su se pojavile tri zbirke pjesama Nevenke Petrić: „Tražih tračak sunca pogledom”, 1993. g., „Zapis na vetru” i „Prolećni akordi”, 1994. g.

Valja posebno napomenuti da je pjesnikinja svoje pjesme pisala u ranoj mladosti, a objavila ih u zrelim godinama svoga života...Latila se posla da prvo objavi ratne i poratne pjesme... I tako je pjesnička iskra Nevenke Petrić, koja je decenijama bila zapretana pod teretom svakodnevnice ponovo zasjala, predstavljajući je kao pjesnikinju sa puno senzibiliteta i lirске istančanosti. . .

Posebnu cjelinu predstavlja zbirka „Tražih tračak sunca pogledom”, izvi-iskre šesnaestogodišnje djevojke, borca, satkane senzibilitetom doživljavanja, ali okrenutog humanoј strani života. Tragične i zastrašujuće slike rata iskazane su osobitom jednostavnošću, slikovitošću i brojnim nijansama pjesničkog kolorita. Sa stihovima koji iskazuju užas rata prepliću se stihovi o prirodi i njenim ljepotama i ljudskim osjećanjima...

U drugim dvjema zbirkama „Zapis na vetru” i „Prolećni akordi” pjesnikinja je progovorila svom ljepotom svog istančanog lirskog jezika... u pjesmama traga za najsnažnijim i najplemenitijim ljudskim osjećanjem — osjećanjem ljubavi... Pjesnikinja je uspjela da nam dočara ljubavnu fantaziju koja fascinira, pa zato pjesničke zbirke Nevenke Petrić zaslužuju da se čitaju i ponešto iz njih zapamti.

TROKNJIŽJE NEVENKE PETRIĆ

Iako još od rane mladosti piše poeziju, Nevenka Petrić tek je nedavno štampala tri zbirke pesama... Nevenka Petrić piše mahom kratke pesme i zagovornica je slobodnog stiha, ali je, ipak, u znatnoj meri privržena tradicionalnom načinu pevanja...

Zbirka „Tražih tračak sunca pogledom“ ... Nevenka Petrić svoje pesme drži za „...dug... poginulim i nestalim“, a na ovu knjigu se može gledati kao na lirski/stihovni pandan tzv. dnevnika iz NOB-a... Pozicija lirskog subjekta u pesmama Nevenke Petrić donekle je slična poziciji koju zauzima lirski subjekt u ranim pesmama Ivana V. Lalića, „Zardaloj igli“ i „Opelu“. Pre svega... najbolje pesme su one koje čine pretposlednji krug („Per aspera ad astra“, „Partizanski doručak“, „Prvi maj“)... Njima treba dodati i pesmu „Pomešana pisma“...

U zbirci „Zapis na vetru“, kao iz svojevrsnog jezgra, iz Tu Fuove misli „Prodreš li u suštinu stvari, izbićeš na trag sreće“, koja se pojavljuje kao moto, granaju se četiri pesnička kruga: „Dosegli smo nebo“, „Ništa blesnu pored nas“, „Skinuh koprenu“ i „Na ozvezdanim putanjama“. Sama pesnikinja objašnjava... raspored pesama izvršen „po suštinskom značenju“, a ove četiri celine se mogu „nasloviti“ recima: radosti, strepnje, tuge i nade. Moglo bi se reci da su pesme od kojih je sklopljena knjiga „Zapis na vetru“ nastale kao preplet ljubavnih osećanja i deskriptivnih motiva. Kao karakterističan primer navodimo jednu od najboljih pesama Nevenke Petrić — „Kišne kapi“: „Kišne kapi uporno padaju po otavi. / Mi setni. One nam rastanak oplakuju. / Sitne, malene, malene, a sve znaju.“

Zbirka „Prolećni akordi“ sadrži pesme nastale između 1950. i 1960. g. Podeljene su na četiri celine, prema godišnjim dobima: „Letnje rapsodije“, „Jesenja dijamantska staništa“, „Zimske rapsodije“ i „Prolećni akordi“... U ovoj knjizi Nevenka Petrić je

bliska haiku pevanju, već i po samoj zamisli da pesme ovako grupiše, a i svojom svedenošću njene pesme naginju ovoj drevnoj japanskoj formi. Pesma „Virusmo se zvezdama“ i po obliku je haiku pesma: „Virusmo se zvezdama, / A ni za ruke/ Nismo se dodirnuli“.

UTISCI O POEZIJI NEVENKE PETRIĆ

Kad sam pročitao tri knjige pesama pesnikinje Nevenke Petrić čudno sam se osećao, iako se sa pozijom često družim... Njene pesme su potpuno pesnički zrele ostvarenja, pa kad je reč i o onim sa večnom temom kao što je ljubav, Nevenka Petrić to čini na jedan nov i bar za mene do sada neprepoznatljiv način. ..

Poezija Nevenke Petrić, počev od zapisa o ratnim stradanjima u drugom svetskom ratu, u kome je poetesa bila učesnik i svedok, do ljubavnih osećanja iskazanih na lirski i topao način su svedočanstva o njenoj individualnosti kao poetskog stvaraoća. Pa i onda kad se u poeziji Nevenke Petrić prepliću slike strave i užasa rata, smrti i bolesti ne nedostaju idilični opisi prirode i ljudskih svakodnevnih osećanja malog čoveka koji stremi običnoj ljudskoj sreći... U pesmi „Kišne kapi“, pesnikinja Nevenka Petrić bolnu temu o rastanku opisuje na sebi svojstven poetski način, lepim pesničkim jezikom...

Pesma „Inkarnacija“ iz zbirke „Zapis na vetru“... je jedna od najlepših ljubavnih soneta, prožeta najdubljim lirskim osećanjima, iskazanim na veoma suptilan poetski način...

Svako ko voli lepu, iskrenu poeziju, napisanu iz srca, jasnim i pouzdanim pesničkim jezikom, sa zadovoljstvom će pročitati sve tri zbirke poezije pesnikinje Nevenke Petrić. U svakoj od ovih zbirki pronaći će i sebe, jer su tematski gledano, svaka od njih predmet za razgovor i razmišljanje. Neke od ovih pesama ostaće čitaocu u trajnom sećanju.

IZVODI IZ IZLAGANJA
NA PROMOCIJI
TRI ZBIRKE PESAMA
NEVENKE PETRIĆ

— Beograd, 10. oktobar 1994. godine -

REČ U IME ORGANIZATORA CENTRALNOG KLUBA VOJSKE JUGOSLAVIJE

O književnom stvaralaštvu gospođe Nevenke Petrić govoriće naši gosti, književnici: Mira Alečković, Milorad Gončin, Dragan Kolundžija, Srba Mitrović i Momir Kapor, a čućemo i njene pesme u interpretaciji Irene Cerović, takođe književnice.

Dozvolite da kao organizator i domaćin ove promocije, kao čovek koji se bavi uređivanjem kulturne politike u ovoj instituciji, kažem nešto u ovoj prilici što se odnosi na ličnost gospođe Nevenke Petrić i njeno poetsko stvaralaštvo, onako kako sam ga ja doživeo. Razume se, o tome će naši gosti više govoriti.

Ljude sklone poetskom izrazu, može se reći, karakteriše nekakva razbarušenost. Ja se ovde srećem i sretao sam se s brojnim ljudima tog profila i te vokacije. Međutim, neko ko se bavi poetskim izrazom je pesnik i mi danas o Nevenki Petrić govorimo kao o pesniku, kao autoru ovih triju zbirki. Želim da kažem da, za razliku od ljudi kojima je svojstven poetski izraz, gospođa Nevenka Petrić je i izuzetno dobro organizovana osoba i u tom smislu je ta njena karakteristika jako olakšala sve poslove vezane za organizaciju ove promocije.

„ ... od ove tri zbirke, dve eminentno, žanrovski pripadaju ljubavnoj poeziji i to govori o jednom izvanrednom senzibilitetu gospođe Nevenke Petrić. Međutim, ja želim da istaknem nešto što je posebno vezano za prvu zbirku „Tražih tračak sunca pogledom“. Čini mi se da posebno treba da istaknem značaj pomenute knjige, a povodom nekih aktuelnih jubileja, kada se u Jugoslaviji već uveliko slavi 50-godišnjica pobeđe nad fašizmom. Ja mislim da je predstavljanje navedene zbirke upravo dragocen prilog obeležavanju ovog značajnog jubileja u našoj zemlji.

Gospođa Nevenka Petrić je naučni radnik. Bavila se unapređivanjem vaspitno-obrazovnog rada. Ali, ona je i prvoborac, učesnik je narodnooslobodilačke borbe od 1941 — 1945. godine. Stoga je i svoju poeziju u zbirci „Tražih tračak sunca pogledom“, začetu u davnim ratnim godinama, htela da otrgne od zaborava baš u ovom trenutku. Zato mislim da i u tome ima mnogo simbolike. Živimo u vremenu kada mnogi zaboravljaju značaj razdoblja u kom su mnogi ljudi, pre svega iz patriotskih pobuda, položili svoje živote za otadžbinu. Zato mislim da je i to jako uticalo da gospođa Nevenka Petrić svoje poetske zapise upravo sada stavi na uvid javnosti, da ih otrgne od zaborava i podeli sa svima nama...

DRAGAN NIKODIJEVIĆ

NAUČNI I LITERARNI PORTRÉ NEVENKE PETRIĆ

Večeras imam zahvalnu ulogu da vam kratko dočaram lik i stvaralačko delo Nevenke Petrić, da vas upoznam sa njenim životnim putem, ne baš lakim ali višestruko plodonosnim.

U ranoj mladosti postala je borac narodnooslobodilačke borbe, prošla mnoge golgote, uporno istrajavala sa puškom u ruci u borbi za slobodu, protiv fašističkog okupatora i njegovih pomagača. Ponešto od toga je ovaplotila u pesmama koje ćemo večeras slušati... Kasnije se našla na raskrsnici između bavljenja naukom i poezijom i više se privolela prvom, ali ni poeziju nije zanemarivala. Sa naučnim ostvarenjima se afirmisala u javnosti, a objavljivanje pesama odložila za neko buduće vreme. I, ono je, evo, došlo.

Spisak je veliki i zanimljiv. Počecu od njene zapažene doktorske disertacije „Čovjekove slobode, rađanje, samoupravljanje". Objavila je tri knjige o planiranju porodice, danas i ubuduće aktuelnom problemu većine čovečanstva, dve knjige o omladinskom pokretu i tri zbirke pesama. U koautorstvu je napisala devetnaest knjiga — od toga deset na srpskom, jednu na makedonskom i osam na engleskom jeziku. Sve knjige su u javnosti pozitivno ocenjene, a posebno doktorska disertacija (sa 22 napisa u raznim krajevima Jugoslavije).

U domaćoj i svetskoj javnosti zapaženi su i povoljno ocenjeni brojni članci i studije, od kojih je prikupljeno više od 830 bibliografskih jedinica.

Njenom naučnom radu neophodno je pridodati predavanja na domaćim i svetskim tribinama... realizaciju naučno-istraživačkih projekata... međunarodnih seminara...

Ovo je samo skica naučnog portreta Nevenke Petrić. Njen pesnički portre naslikaće vam ostali učesnici promocije zbirke pesama „Tražih tračak sunca pogledom", „Zapis na vetru" i „Prolećni akordi".

MILORAD GONČIN

O POEZIJI NEVENKE PETRIĆ

Ja sam Nevenku upoznala u neka davna vremena... Sretale smo se na istim putevima... Kad pomislim da je smogla hrabrosti da štampa ove tri knjige odjednom, što je podvig, ja bih odmah na početku htela da joj čestitam na tome.

Znam da mnogi od nas, koji sede u ovoj sali, možda celog života nose neku pesmu ili čak pišu pesmu u sebi. Mnogi ljudi to često čine. Ali, eto, ne desi se često da neko tako dugo nosi pesme u sebi, pa ih tek onda štampa, tek onda nam ih otkrije...

Takođe želim naglasiti da od tri zbirke pesama, iako su one različite po strukturi, po nekom estetskom pravcu, verovatno je treća zbirka „Prolećni akordi“, najsavršenija. To su kratke pesme, koje je Nevenka uspela da sažme, da ih izgovori na jedan drugačiji način. Ali, moram priznati daje meni, mom srcu najbliža prva zbirka „Tražih tračak sunca pogledom“... Ta zbirka me vratila u moju mladost, a verujem i mnoge koji su ovde večeras prisutni.

Za pesme iz prve zbirke moram da kažem da m i je žao što se nisu pojavile ranije... Razumećete me što tako mislim, pošto u ovo naše surovo vreme ljudi kao da hoće da zbrišu jedan deo naše prošlosti, naše sudbine, našeg života. A normalno je da se niko od nas ne može da odriče ni svoje mladosti, ni svoga života.

Želim da istaknem da bi jedna kratka pesma „Partizanska kolona“ mogla da bude uvod u ovo o čemu govorimo:

PARTIZANSKA KOLONA

*Partizanska kolona je moje bitisanje.
Nisam tada pisala, pesme su me nosile.*

*Prostranstvima sam hitala.
Sa četrnaest godina smerno sam
Umor, hladnoću, glad kao sudbu podnosila.*
(Položaj, 1943)

Želim da kažem da su ove pesme i danas žive. I, gledajući onako kako mi sada gledamo, kako mi to osećamo, nisu zakašnile... Ali, takođe želim da istaknem da među ovim pesmama ima pesama koje su veoma bliske, ne samo meni, već i svima nama ovde u sali. To su pesme koje se odlikuju iskrenošću, poštenjem, jednostavnošću, jednom čistotom poezije. Nije poezija ono, ili bar nije samo ono što neki poslednjih decenija, godina ili bar sada podržavaju i reklamiraju. Poezija je ono čisto što dolazi iz srca. I, meni se čini, nadam se da imam pravo, da je poezija ono gde i srce zatreperi kad se ona pročita.

Ima i jedna tužna, veoma tužna pesma o Prvom maju. Ja o njoj ne bih govorila, pošto neću moći tako sažeto da kažem, kako ju je Nevenka uspela napisati. To je pesma:

PRVI MAJ

*Sto je svečan. U vazi cveće. Čekam
drugarice i drugove stare. Slavićemo
Prvi maj, danas uveče. To je čisto što
osta. I nešto prevare.*

(Beograd, 1. maj 1993)

Prvu zbirku je pisala devojčica i devojka u ratu. U drugoj zbirci „Zapis na vetru“ vidi se da pesme piše žena, ženskom iskrenošću, pesme o zabranjenoj ljubavi. Lepa je pesma „Sreća“. U njoj su tako naivno topli stihovi. Ili stihovi o mesečini, noću

u pesmi „I mesec je bio s nama“, gde ju je dragi pomilovao po kosi. To su one prave ljubavi kad se sve saznaje iz pogleda, iz dodira ruke, možda iz dodira kose... Ove pesme su lirske, tople. Ima lirskih minijatura, kratkih, ali dubokih po osećanjima. To su pesme, kako Nevenka kaže, pesme radosti, strepnje, tuge i nade. Lepe su pesme „Zapis na vetru“ i „Ne smeš znati“ ... ova knjiga je zbirka zrelih pesama, pesama koje mogu da opstanu i za koje ni pakosnici ne mogu ništa reći...

Treća zbirka pesama „Prolećni akordi“... ima dosta kratkih pesama, ali one su korenite, iako su kratke...

To su, pre svega, lirski zapisi i večita tema ljubav. Ovde je to nekad ženski izrečeno. Plašljivo. A nekad hrabro. Nekad u priznanju da je u ljubavi obmana obostrana... U njima ima tople lirike, kao „Zagrlih nebo, zagrlih sunce...“, a u stvari, zagrljena je ljubav. Pesma „Jesenje kiše“ je iskrena pesma o skrivenoj ljubavi. Recí su jednostavne. To je ženska istina...

... Ali, ima tu jedno pitanje, koje se nameće a koje oseća i Nevenka — zar sve žene ne sanjaju i nemoguće?! Mnogo puta se ti snovi ne ostvare. Ali, ti snovi su deo njihovog života, deo njihove ljubavi, deo njihovog bitisanja. To je Nevenka u svojim knjigama osetila i u mnogim lepim stihovima i istakla...

Ova zbirka završava se poetskom porukom „Ostalo je mnogo“...

Na kraju, ovim pesmama želim srećan put na ni malo blagonaklonim pesničkim i radnim stazama... Ali, Nevenka kad je uspela da skupi ove tri zbirke, da ih hrabro izda, sigurno da ima hrabrosti da nastavi putem ovih knjiga i ovih lepih pesama i ja joj čestitam na postignutom uspehu i, takođe, želim joj nove.

MIRA ALEČKOVIĆ

O NEVENKI PETRIĆ

Drago mi je što u ovoj svečanoj prilici mogu da čestitam Nevenki Petrić na zapaženim književnim ostvarenjima, povodom čije promocije smo se danas ovde okupili.

Ja sasvim kompetentno mogu da kažem da je Nevenka kroz ceo svoj život paralelno učila i radila odgovorne poslove. Još kao dete bila je borac — boreći se u oslobodilačkom i antifašističkom ratu naših naroda. Nепrekidno je proširivala svoje znanje i opšte obrazovanje da bi što bolja ostvarenja unijela u riznicu književnih i naučnih djela.

Ja to kažem zato što sam sa Nevenkom bio u neprekidnom kontaktu, saradnji i borbi od posljednjih godina pred drugi svjetski rat pa, eto, do jeseni našeg života i to stalno u nekom paralelnom odnosu: ona je bila đak — ja student; ona borac i omladinski rukovodilac — ja politički komesar partizanskih jedinica istog nivoa; ona omladinski rukovodilac i član istih političkih rukovodstava i organa vlasti u kojima sam ja bio na rukovodećim dužnostima — i tako sve dok Nevenka nije ušla u red kadrova visokog akademskog zvanja...

Među tri objavljene zbirke pjesama Nevenka je objavila zbirku koja se odosi na period naše zajedničke borbe za oslobođenje naše zemlje od fašizma, na koji smo mi borci ponosni.

Kada sam ponovo čitao tu Nevenkinu zbirku imao sam osjećaj kao da sam vodio lijep razgovor o minulom vremenu, poslije koga sam ostao ispunjen ponosom na ogromno i nepovljivo revolucionarno djelo jedne generacije boraca protiv fašizma. ...

Na kraju, za Nevenku se može reći da... će njena ličnost ostati obilježena privrženošću prema slobodi svog naroda i kosmopolitizmu, što će joj i dalje biti izvor i njenog literarnog i njenog naučnog stvaranja.

MOMIR KAPOR

POETSKO OSTVARENJE NEVENKE PETRIĆ

... Svaki pesnik u svojoj poeziji kaže svoj kreda, svoj vjeruju. On toga nije ni svjestan u kojoj pesmi, u kojem stihu to kaže. Nevenka Petrić je to svoje vjeruju jasno rekla u prvom stihu pesme „Partizanska kolona“, koji je večeras već istakla Mira Alečković, a koji glasi:

„Partizanska kolona je moje bitisanje.“

Éto, to su razlozi koji su nju rukovodili da odmah, posle tog obavljenog posla u kome je najveći broj vas, ovde prisutnih boraca učestvovao. Kad ste ostvarili slobodu i Nevenka Petrić je krenula u izbor — tražeći svoj poetski izraz... A taj svoj put Nevenka Petrić je sagledala... naročito u knjizi „Tražih tračak sunca pogledom“... ova zbirka sva je u nastojanju da se kaže istina svog pređenog puta... U lepom broju stihova Nevenka Petrić je to uspela, na svoj način. Taj realistički, skromni pristup, to je njen dar. Ona je toga svesna. Zato se tako kasno pojavljuje, bojažljivo, sa tri knjige, ali na kraju, kao kad svodimo račune...

Nevenka Petrić je od onih normalnih pesnika, mudrih, pametnih, obrazovanih, koji tom pozivu pesnika nije žrtvovala sebe, svoju pamet, svoje zdravlje. I utoliko je to lepše...

Da se vratimo pesnikinji Nevenki Petrić. Rekao sam njen kreda. Taj stih je odredio njenu sudbinu. Zbog tog stiha smo mi večeras ovde.

Ako bih pokušao da u jednoj reci kažem, što je moguće, sadržaj ovih triju knjiga je u najlepšoj reci našeg jezika, u reci voleti. Ima i jedna pesma o tome u zbirci pesama „Zapis na vetru“. Ona glasi:

VOLIM

*Pesma je jedna ispevana.
Čežnja je jedna izatkana.*

*Duša je jedna razdragana.
Bogove sam zamolila
Da ljubav mi uzmu
Pod svoj skut. A ljudi?
Ovo se njih ne tiče.
Oni s posla idu
Umorni. Sumorni. Tmurni.
Svako zauzet sobom.
Samo poneka ptica ili cvet
Možda će da oseti
Kud se moja čežnja zaputila.*

Vidite kako je pesnikinja našla utehu u malim stvarima... Sreća Nevenke Petrić je u tome što se ona vraća tom leptiru, cvetu. Blago onome ko s cvetom razgovara, ko u cvetu nađe razlog za svoju samoću, a žalim one koji ne vide ni drvo u svojoj ulici. Eto, u tome je dar pesnika da te sitne stvari otkrije, zavoli ih i s njima povede dijalog. Nevenka Petrić ima taj dar! On se pokazao. Ali, mene se dojmila i iskrenost u njenoj poeziji. A ako išta krasi čoveka, to je iskrenost. I ja o tome govorim s poštovanjem.

U vezi s knjigom „Tražih tračak sunca pogledom“ zabeležio sam: „Poezija nije ništa drugo nego to traženje malo sunca u nama.“ Između korica ove zbirke pesama opevani su mirisi i junaci ove poezije iz rata i ratnih zatvora. Njihova imena nalazimo i u završnoj pesmi ove zbirke „Moje opelo njima“. Svi su partizanski borci: Radojka, Dušanka, sestre pesnikinje, njen otac Vaso i brat Vojislav, zatim Jovica i Rajko. Ove pesme su tu da se sačuva uspomena na jedno teško ratno vreme... Stoga ja poštujem istinu u ovoj poeziji i skromnost Nevenke Petrić.

Za zbirku pesama „Prolećni akordi“ zabeležio sam... daje u tim pesmama, tu gde se voli, diskrecija potpuna. Onaj ko voli je daleko i pesma je put da se dođe do te osobe, koja se poštuje. Zamenica ti piše se velikim slovom.

Poezija u „Prolećnim akordima" odražava neostvoreni san, o čemu govori i pesma „Neostvoreni san". Pesme u ovoj zbirci pisane su između osluškivanja. U tuzi pesnikinji je bilo ponešto radosti, što je sasvim prirodno. To su pesme između istine i čežnje. U ovoj poeziji se ne podvaljuje. Ne laže. A to treba pozdraviti.

Dar i napor Nevenke Petrić u ovoj zbirci pesama usmeren je tako da joj verujemo u iskrenost poetskog doživljaja i uzleta.

Kada bih pripremao antologiju ljubavne poezije sigurno bih u nju uvrstio pesmu iz ove zbirke, koja je pisana posebno istančano, tananim nadahnućem. Ta pesma je:

MOJA IMAGINACIJA

*Često se pitam da li postojiš
Onakav kakvog Te volim?
Možda sam Te samo izmislila
I poverovala da me voliš.
Ako je tako onda svakako
To mora imati kraj.
Kako u beskraj voleti izmišljeno?
I ja takve likove
Stavljam u snove ili stihove.
Šta s umišljanjem?
Groblje snova imam.
Obogatiću ga novim likom.
Čavrljaću s njim svakom prilikom.
Na groblju mojih snova
Ima još likova.
Zato sam tu često.*

DRAGAN KOLUNDŽIJA

Beleška o autoru

Nevenka Petrić rođena je 1927. godine u Maslovarama, Opština Kotor-Varoš. Diplomirala je na Filološkom fakultetu u Beogradu, a doktorirala na Univerzitetu u Sarajevu, 1980. godine.

Bavila se dugi niz godina naučno — istraživačkim radom i objavila više radova. Radila je na organizaciji i unapređenju vaspitno — obrazovnog rada. Neko vreme (1982-1992) i kao ekspert Ujedinjenih nacija.

Pre ove zbirke pesama objavila je još tri — „Tražih tračak sunca pogledom" 1993, a drugu „Zapis na vetru" i treću „Prolećni akordi" 1994. godine.

Ukupno je objavila 8 knjiga (prva na engleskom, a 4 su zbirke pesama), 19 sa koautorima (8 na engleskom) i preko 850 studija, članaka, predavanja i dr. na srpskom, kao i na nekim stranim jezicima.

Učesnik je narodnooslobodilačkog rata od 1941-1945. godine. Nosilac je „Spomenice 1941" i drugih priznanja i odlikovanja.

S a d r ž a j

	Str.
TEMELJNA I ZRELA PESNIČKA REČ NEVENKE PETRIĆ	
(predgovor)	7
MOM GRADU	
<i>BANJA LUCI</i>	9
PESME NAPISAH SRCEM	
Pesme moji uzleti (uvodna pesma)	13
DETE NA STRAŽI	
Dete na straži.....	19
Radojka	20
Pesma života	21
Srebrni borovi	22
i Strepnja	23
U zatvoru	24
Tata	25
Hatidža	26
Prenos ranjenika	27
Par u koloni	28
Soka	29
Tifusarka	30
Dušanka	31
Partizanska kolona	32
San.....	33
Hrabri dečak Vojislav	36
Majka	37
Položaj	38
Metalna ptica	39
Pomešana pisma.....	40
Per aspera ad astra	41
Partizanski doručak	42
Prvi maj	43

Moje opelo njima	44
------------------------	----

ZASVIRAH MOCARTA

Zasvirah Mocarta	49
Zapis na vetru	50
Ne smeš znati	51
Dosegli smo nebo	52
Neznanki	53
Volim	54
Hteo sam mnogo	55
To ljubav hoće	56
Snovi	57
Varka	58
Dušu mi miluj pesmama	59
Sreća	60
1 mesec je bio s nama	61
Probudi me dragi	62
Ništa blesnu pored nas	63
Opekoh dušu	64
Tajna	65
Ponovni susret	66
Moga srca lozinka	67
Njegov glas	68
Malo priznanje	69
Beg od nehaja	70
Skinuh koprenu	71
Beskućnik	72
Zakasnele reci	73
Kišne kapi	74
Rastanak	75
Moja imaginacija	76
Zvezdane putanje	77
Nas dvoje	78
Praštanje	79
Darivanje	80
Epilog ili prolog	81
?	82
Safir	83
Prelepom knezu mojih snova	84
Inkarnacija	85
Moj noćturno	86
Kako da Ti ostanem u sećanju	87
Zvuči tišine	88

Tvoje oko	89
Pitam se.....	90
Senka	91
Jedan uzlet	92
Ljubav je velika i kad je mala	93
Traženje	94

PROLEĆNI AKORDI

Prolećni akordi.....	99
Vinusmo se zvezdama.....	100
Prava reč	101
Zagrlih nebo	102
Zašto tugovati	103
Biću svud	104
Osluškivanje	105
Mom pretepom knezu	106
Ćutanje	107
Nemoj mi pisati	108
Dođi dragi	109
Uzalud Te tražih	110
Lažni beg	111
On, muzika i ja	112
Neizgovorene reci	113
Pesmom Ti kazujem	114
Ona	115
Istinita laž	116
Puste reci	117
Ponos	118
Beznadno čekanje	119
Okrutnost izmišljenog idola	120
Nespokoj	121
Molba dragom	122
Prekasno je.....	123
Nedoigrana igra	124
Praznik zvuka	125
Pogled srcem	126
Zvezde prizivam	127
Željeni susret	128
Proleće	129
Dragi u kosmosu	130
Radost moja	131
Moja sreća	132

PORUKA

Ostalo je mnogo	135
<i>POSVETA</i>	143
<i>VOJISLAVU</i>	139

PESME N. PETRIC NA ENGLESKOM JEZIKU

TO VOJISLAV, Dedication

CHILD AT SENTRY

Child at Sentry.....	147
Duřanka	148
Partisan's Line	149
Courageous Boy Vojislav	150
On the Line	151
Per aspera ad astra	152

I BEGIN TO PLAY MOZART

I Begin to Play Mozart	155
To Unknown Darling	156
To the Charming Image.....	157
To My Precious Prince	158
Eavesdropping	159
Rain Drops	160
My Happiness	161
We Soar up to Stars	162
I Embrace Heaven.....	163
Why to Grieve.....	164
False Escape.....	165
Note on Author	167

PESME N. PETRIC NA NEMACKOM JEZIKU

DEM VOJISLAV, Weihe

KIND AUF DER WASHE

Kind auf der Washe	175
--------------------------	-----

Dušanka	176
Partisanen Kolonne	177
Mutiger Knabe Vojislav	178
Die Stellung	179
Per aspera ad astra	180

ICH SPIELTE MOZART

Ich Spielte Mozart	183
An die Unbekante	184
Meine Imagination.....	185
Meinem wunderschönen Prinz	186
Lauschen	187
Die Regentropfen	188
Mein Glück	189
Zu den Sternen erhoben	190
Uarmte den Himmel	191
Warum leiden.....	192
Scheinflucht	193
Notiz über das Autor.....	195

IZVODI IZ PRIKAZA TRI ZBIRKE PESAMA N. PETRIĆ

Prof. dr Rade Delibašić	
TRI ZBIRKE PJESAMA NEVENKE PETRIĆ.....	199
Branislav V. Branković, književni kritičar	
TROKNJIŽJE NEVENKE PETRIĆ	200
Vaso Pešterac, književnik	
UTISCI O POEZIJI NEVENKE PETRIĆ.....	201

IZVODI IZ IZLAGANJA NA PROMOCIJI TRI ZBIRKE POEZIJE NEVENKE PETRIĆ

Dragan Nikodijević, REČ U IME ORGANIZATORA CENTRALNOG KLUBA VOJSKE JUGOSLAVIJE.....	205
Milorad Gončin, književnik NAUČNI I LITERARNI PORTRET NEVENKE PETRIĆ	207
Mira Alečković, književnica O POEZIJI NEVENKE PETRIĆ	208
Momir Kapor O NEVENKI PETRIĆ	211
Dragan Kolundžija, književnik POETSKO OSTVARENJE NEVENKE PETRIĆ	212
Beleška o autoru	215

KAP ROSE NA CVETKU
— Izabrane i nove pesme —
Prvo izdanje 1996. godine

Priredio SRBA
MITROVIĆ

Izdavač
DIK Književne novine - ENCIKLOPEDIJA
Beograd, Kneza Miloša br. 82
Tel. 011/658 441

Za izdavača
Direktor i glavni urednik
VASKO RADUNOVIĆ

Urednik
VASILIJE KALEZIĆ

Tehnički urednik
SIMO ČANKOVIĆ

Cртеži
BILJANA GAJIN

Prevodilac na engleski jezik
SANJA MILJANOVIĆ

Prevodilac na nemački jezik
ŠAŠA MILOSEVIĆ

Kompjuterska priprema
Davor Palčić

Tira

ž
500

Štampa
BAKAR, Bor

CIP — Каталогизација у публикацији Народна библиотека
Србије, Београд

886.1-1

ПЕТРИЋ, Невенка

Кар rose na cvetku : izabrane i nove pesme / Nevenka Petrić ; [priređio Srba Mitrović ;
prevodioci na engleski Sanja Milijanović, na nemački Šaša Milosević ; crteži Biljana
Gajin]. — [1. izd.] — Beograd : Književne novine — Enciklopedija, 1996 (Bor : Bakar). —
221 str. : ilustr. 20 cm. — (Biblioteka Savremena poezija)

Tiraž 500. — Str. 5-6: Temeljna i zrela pesnička reč Nevenke Petrić / Srba Mitrović. —
Note about the Author ; Notiz iiber den Autor ; Beleška o autoru: str. 167, 195, 215. — Str.
199-214: Izvodi iz prikaza zbirki poezije N. Petrić / Rade Delibašić ... [et al.]. ISBN 86-
7943-047-1

ID=49369612